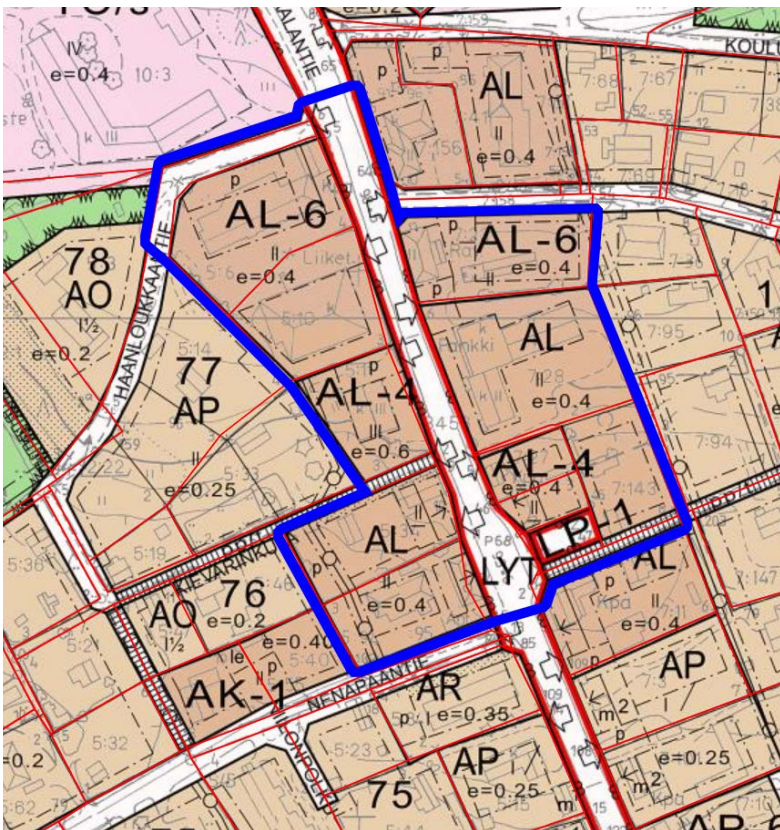

PÄLKÄNEEN KUNTA

ASEMAKAAVAN MUUTOS ONKKAALANTIELLÄ SEKÄ OSASSA KORTTELEITA 76, 77 JA 117

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 21.12.2021 26.4.2022

Suunnittelualueen sijainti ja rajaus. Rajausta voidaan tarkistaa hankkeen aikana.

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA JA SEN TARKOITUS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on kaavahankkeen yleisesite, jossa kerrotaan, miksi kaava laaditaan, miten kaavoitus etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan täydentää hankkeen aikana.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on määritelty maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:ssä mm. seuraavasti:

”Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa sillä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelystä.”

YHTEYSTIEDOT

Pälkäneen kunta, Osoite: Keskustie 1, 36600 Pälkäne

Hankkeen nettisivut:

www.palkane.fi

→ ASUMINEN JA YMPÄRISTÖ

→ Kaavoitus

→ Vireillä olevat kaavat

Kaavan laatija:

Arkkitehtitoimisto
Helena Väisänen

Puh. 040 5576 086

helena.vaisanen@arkkitehtihv.fi

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI JA MAANOMISTUS

Kaava-alueen pinta-ala on noin 2,1 ha ja se käsittää Onkkaalantien noin 200 m matkalta Haanloukkaantien ja Nenäpääntien välisellä alueella.

Asemakaavan muutoksessa ovat mukana myös Onkkaalantiehen rajautuvat rakennuspaikat kortteleissa 76, 77 ja 117.

Asemakaavan yleisen tien tiealueesta suurimman osan omistaa Suomen valtio. Korttelialueet ovat yksityisessä omistuksessa ja katualueet Pälkäneen kunnan ja yksityisten maanomistajien omistuksessa.

Kaavamuutoksessa ovat mukana seuraavat kiinteistöt korttelialueilla: 635-424-5-34, 635-424-5-94, 635-424-5-6, 635-424-5-10, 635-424-5-11, 635-424-7-23, 635-424-7-28, 635-424-7-27, 635-424-7-142, 635-424-7-178, 635-424-7-164 sekä seuraavat kiinteistöt katualueilla ja jalankululle ja pyöräilylle varatuilla teillä: 635-424-5-95, 635-424-5-55, 635-424-5-85, 635-424-5-14 ja 635-424-7-11.

Onkkaalantien Haanloukkaantien pohjoispuoleinen ja Nenäpääntien eteläpuoleinen alue sisältyvät toiseen kaavamuutosalueeseen, joka käsittää vain Onkkaalantien yleisen tien aluetta.

SUUNNITTELUN TAVOITE

Tavoitteena on, että asemakaava mahdollistaa tiealueen omistuksen siirtymisen valtiolta Pälkäneen kunnalle.

Tavoitteena on osoittaa voimassa olevassa asemakaavassa yleisen tien alueeksi (LYT) osoitettu alue katualueeksi. Tavoitteena on, että asemakaavassa huomioidaan alueelle laadittava katusuunnitelma ja sen tarpeet katualueeseen rajautuviin korttelinalueisiin. Tavoitteena on, että kaavamuutoksen yhteydessä selvitetään korttelialueiden asemakaavan ajanmukaisuus sekä tarpeet asemakaavan muuttamiselle ja alueen kehittämiselle.

Samanaikaisesti asemakaavahankkeen aikana Onkkaalantielle laaditaan katusuunnitelma, jossa esitetään muun muassa liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä parantavia toimenpiteitä.

SUUNNITTELUN ALOITE

Aloitteen asemakaavan laatimisesta on tehnyt Pälkäneen kunta.

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Onkkaalantien keskimääräinen vuorokausiliikenne keskustan alueella on noin 2900 ajoneuvoa/vrk. Nopeusrajoituksena on 40 km/h. Ajouradan leveys on noin 7 metriä. Tien molemmin puolin kulkee jalkakäytävä.

Suunnittelualueella on liike- ja asuinrakentamista. Rakennuskanta on vaihtelevaa rakennusten iän, materiaalien, kerroskorkeuden ja värityksen suhteen.

Suunnittelualueen keskiosa kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön, Pälkäneen pitäjänkeskus. RKY on Museoviraston laatima inventointi, joka valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden päätöksellä otetaan huomioon suunnittelun lähtökohtana. Lisätietoa: www.rky.fi.

Suunnittelualue on osa vedenhankinnan kannalta tärkeää pohjavesialuetta.

Näkymä Onkkaalantieltä.

SUUNNITTELUTILANNE

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040.

Maakuntakaavassa Onkkaalan keskusta on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi Onkkaalantien ja Lahdentien välisellä alueella. Muu osa suunnittelualueesta on maakuntakaavassa osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Onkkaalantien itäpuolelle on osoitettu ulkoilureitti.

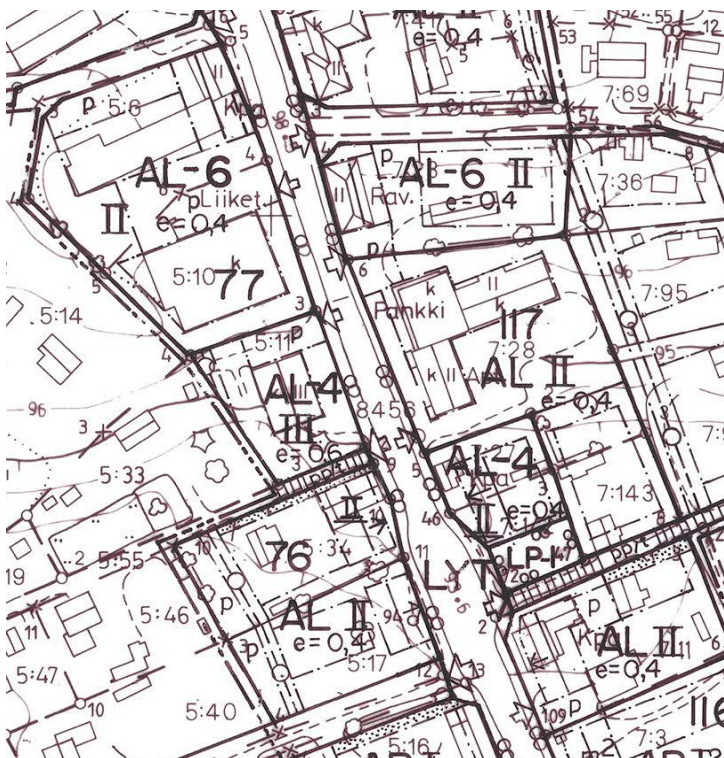
Maakuntakaavassa suunnittelualueita koskevat seuraavat kehittämisperiaattemerkinnät ja aluerajaukset:

- Arkeologisen perinnön ydinalue.
- Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.
- Maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Yleiskaava

Alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa.

Asemakaava

Katusuunnitelma

Onkkaalantielle on laadittu vuonna 2021 Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Pälkäneen kunnan toimeksiannosta esiselvitys katusuunnittelun lähtökohdaksi.

Katusuunnitelma laaditaan samaan aikaan asemakaavahankkeen kanssa siten, että tarvittaessa suunnittelun aikana esiin tulevat tarpeet voidaan huomioida asemakaavaa laadittaessa. Katusuunnitelma voidaan hyväksyä sen jälkeen, kun asemakaava on lainvoimainen.

Ote Pirkanmaan maakuntakaava 2040:sta.

Kaava-alueella on voimassa Onkkaalantien rakennuskaavan muutos vuodelta 1994. Tiealue on osoitettu kaavamääräyksellä LYT: Yleinen tie vierialueineen. Kaikki korttelialueet on osoitettu asuinliike- ja toimistorakennusten korttelialueiksi (AL, AL-4 ja AL-6). AL-4 -korttelialueilla määrätään, että alueelle tulee rakentaa yhdistettyä asuin-, liike- ja toimistorakennuksia. AL-6 -korttelialueilla määrätään, että uudisrakennus tulee sijoittaa 3 m etäisyydelle yleisen tien alueen reunasta.

Suurimmaksi sallituksi kerroskorkeudeksi on määrätty kaksi - kolme kerrosta. Korttelissa 117 on osoitettu yleinen pysäköintialue (LP-1), jonka kautta sallitaan ajoliikenne siihen rajoituville rakennuspaikoille.

Ote alkuperäisestä asemakaavakartasta.

Rakennusjärjestys

Pälkäneen kunnan rakennusjärjestyksen on hyväksynyt kunnanvaltuusto 14.12.2016 §73.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SELVITYKSET

Asemakaavalla tiealue muuttuu katualueeksi, mikä mahdollistaa tiealueen hallinnoinnin ja omistuksen siirtymisen valtiolta Pälkäneen kunnalle.

Asemakaavan muutoksella on vaikutusta siihen rajoittuviin kortteleihin.

Onkkaalantien ja kortteleiden 76, 77 ja 117 asemakaavan muutosta laadittaessa keskeisiä asioita vaikutuksia arvioitaessa ovat:

- Vaikutukset elinkeinon harjoittamiseen.
- Vaikutukset ympäristön viihtyisyyteen ja toimintojen selkeyteen.
- Vaikutukset liikenteeseen, liikenneturvallisuuteen ja pysäköintiin.
- Vaikutukset kulttuuriympäristöön.

OSALLISET

Onkkaalantien ja kortteleiden 76, 77 ja 117 asemakaavan muutoksen yhteydessä osallisia ovat:

- Suunnittelualan maanomistajat
- Suunnittelualan asukkaat ja elinkeinonharjoittajat
- Suunnittelualueeseen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajat
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta sekä rakennus- ja ympäristöjaosto

Lisäksi edellä olevan määrittelyn mukaan osallisiksi voivat itsensä katsoa kaikki, jotka katsovat hankkeella olevan vaikutusta oloihinsa.

Kaavoituksessa osallisia ovat suunnittelualan maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Onkkaalantie nähtynä Haanloukkaantien risteyksestä etelään päin.

OSALLISTUMINEN

Kaavaprosessin vaiheissa osallistuminen on mahdollista esittämällä mielipiteitä nähtävänä olevista aineistoista.

Palautetta on mahdollista antaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kaavan valmisteluaineistosta ja asemakaavaehdotuksesta.

TIEDOTTAMINEN

Kaavaprosessin vaiheista ja nähtävillä olosta tiedotetaan ilmoittamalla Sydän-Hämeen lehdessä ja kunnan internetsivuilla.

VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään viranomaisille. Kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta pyydetään lausuntoja asian kannalta oleellisilta viranomaisilta. Tarvittaessa järjestetään viranomaisneuvottelu. Tarvittaessa viranomaisten kanssa järjestetään hankkeen edetessä työneuvotteluja ja tehdään muuta yhteistyötä.

Kaavamuutosalueella korttelissa 117 sijaitseva asuin- ja liikerakennus..

Hankkeen nettisivut:

www.palkane.fi

→ ASUMINEN JA YMPÄRISTÖ

→ Kaavoitus

→ Vireillä olevat kaavat

KAVAHANKKEEN KULKU

Vaihe 1: Lähtötiedot ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Tehtävät	Tavoitteellinen aikataulu Osallistuminen ja vuorovaikutus
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatiminen.	Joulukuu 2021 - tammikuu 2022 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voi tutustua kunnan nettisivuilla ja siitä voi antaa palautetta vapaamuotoisesti.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään kommentteja asian kannalta oleellisilta viranomaisilta ja lautakunnilta.
Viranomaisneuvottelu (tarvittaessa)	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan täydentää hankkeen aikana.

Vaihe 2: Valmisteluvaihe, kaavaluonnos

Tehtävät	Tavoitteellinen aikataulu Osallistuminen ja vuorovaikutus
Kaavaluonnoksen laatiminen. Tarvittavien selvitysten hankkiminen/ laatiminen. Kaavaselostus liitteineen.	Kevät 2022 Aineistoihin voi tutustua kunnan nettisivuilla.
Kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen.	Aineistosta pyydetään lausunnot asian kannalta oleellisilta viranomaisilta ja lautakunnilta. Osalliset ja kunnan jäsenet voivat esittää aineistosta mielipiteensä.
(Kaavaluonnoksen tarkistaminen uudelleen nähtäville asetettavaksi)	

Vaihe 3: Ehdotusvaihe, kaavaehdotus

Tehtävät	Tavoitteellinen aikataulu Osallistuminen ja vuorovaikutus
Kaavaehdotuksen laatiminen luonnoksen ja siitä saadun palautteen pohjalta.	Kesä - syksy 2022
Kaavaselostuksen täydentäminen	Ehdotuksesta pyydetään lausunnot asian kannalta oleellisilta viranomaisilta ja lautakunnilta.
Kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen 30 pv.	Aineistoihin voi tutustua kunnan nettisivuilla.
Yhteenveto saaduista mielipiteistä ja lausunnoista sekä vastineet niihin.	Osalliset ja kunnan jäsenet voivat tehdä kaavaehdotuksesta muistutuksia, jotka tulee toimittaa kunnalle ennen nähtävänä olon päättymistä.
Kaavaehdotuksen tarkistaminen uudelleen nähtäville asetettavaksi.	
Kaavaehdotuksen mahdollinen tarkistaminen ja lopullisten hyväksyttävien asiakirjojen laatiminen.	
Kaavan hyväksyminen. Kunnanvaltuusto hyväksyy kaavan.	2022 Kaavasta on mahdollista valittaa 30 pv:n sisällä päätöksestä.

Pälkäneen kunta

Onkkaalantien keskusta-alueen rakennetun ympäristön selvitys

Kortteleiden 76, 77 ja 117 rajaamalla osuudella välillä
Haanloukkaantie – Nenäpäätie ja Säästäjäntie – Peltisepänkuja

14.4.2022

Näkymä Onkkaalantieltä etelään päin nähtynä.

Liitteet:

Rakennusinventointilomake, entinen Osuusliike Tuotannon rakennus, Onkkaalantie 71

Rakennusinventointilomake, entinen Matkustajakoti, Onkkaalantie 74

Rakennusinventointilomake, Osuuspankki, Onkkaalantie 70

Tämä selvitys liittyy alueelle laadittavaan asemakaavan muutokseen. Selvityksen tarkoituksena on antaa riittävät tiedot asemakaavan laatimista varten ja asemakaavan muutoksen aiheuttamien vaikutusten arviointia varten.

Selvityksen on laatinut arkkitehti Helena Väisänen, Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen.

1 Onkkaalan historiaa

1.1 Onkkaalan keskustan vaiheet

Pälkäneen historiallinen keskuskylä, Onkkaala, sijaitsi nykyisen Lahdentien itäpuolella. Kylä oli tiivis ryhmäkylä, jossa vuoden 1540 maakirjassa luetellaan olleen 12 taloa. Talot oli rakennettu tiiviille kylätontin alueelle, jota ympäröivät kylän pellot. Onkkaalan kylä säilyi tiiviinä aina vuoteen 1831, jolloin kylän tuhoisan palon jälkeen uusi kyläkeskus rakennettiin entisen kyläkeskuksen länsipuolelle, Syrjänharjun ja Kostianvirran väliselle selänteelle.

Vanhan kyläkeskuksen palosta käynnityi Pälkäneen kirkonkylän kehittymisen **toinen vaihe**. Uuden kirkon valmistuttua vuonna 1839 vanhan Onkkaalan kylän paikan merkitys pitäjän keskuksena edelleen heikkeni. Kirkon läheisyyteen alettiin rakentamaan paljon mutta "ilman vähäisintäkään järjestystä, hiuskin haiskin, sikin sokin". Etenkin Kostialaan, kylän eteläiseen osaan rakennettiin nopeasti kymmeniä pieniä asumuksia. V.1887 sanottiin kirkon ympärillä olevan paljon pieniä mökkejä, jotka olivat "kaikkea muuta, mutt´ ei silmää viehättäviä".

Pälkäneen asutus kasvoi merkittävästi vuodesta 1865 lähtien. Onkkaalassa asukkaiden määrä kasvoi yli kaksinkertaiseksi vuoteen 1917 mennessä.

Kaupankäynnin vapauduttua 1860-luvulla alettiin liikkeitä perustaa myös maaseudulle. Pälkäneen ensimmäinen kauppias oli Johan (Juho) Syrjänen, joka perusti liikkeensä Onkkalaan vuonna 1865 nykyisen Kankilantien varrelle. Vuonna 1885 Onkkaalassa oli jo yhdeksän kauppa. Liike-elämä keskittyi Kankilantien, Nuijankujan ja Onkkaalantien rajaaman alueen ympäristöön.

Näkymä Onkkaalantielle Kostianvirran suunnalta 1800- ja 1900-luvun vaihteessa. Lähde: Pälkäneen historia.

Kolmas vaihe Onkkaalan keskustan kehittymisessä alkoi, kun Kirkon ja Kostianvirran välinen alue Onkkaalantien ympäristöstä rakentui 1900-luvun alkuvuosikymmeninä. Alueen rakennuskanta muodostui pienistä rakennuksista, käsityöläisten pajoista ja kauppapuodeista. Rakennuspaikat

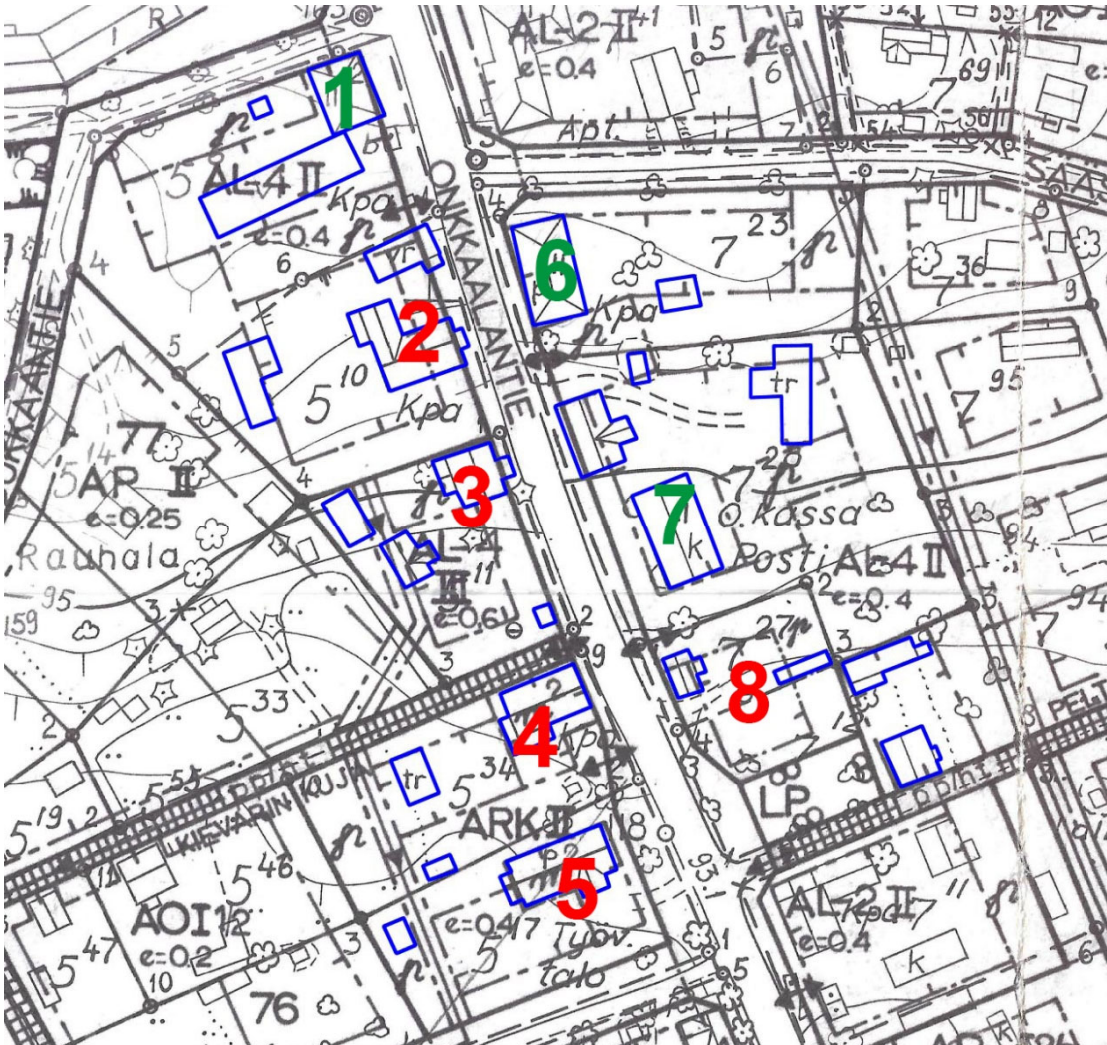
olivat tiiviisti rakennettuja. Tiehen rajautuvien rakennusten takana rakennuskanta oli harvempaa asuinrakentamista.

1900-luvun puolivälin aikaan pääosa kaupallisista palveluista sijaitsi Kirkon ja Kostianvirran välisellä alueella. Alueella sijaitsi useita elintarvikeliikkeitä, yleis- ja erikoismyymälöitä, pankkien konttoreita, partureita, kampaamoja ja pieniä kahviloita. Tyypillistä oli, että rakennuksissa oli liiketilojen lisäksi vähintään yksi asunto, jossa liikkeen omistaja tai liikkeenhoitaja asui.

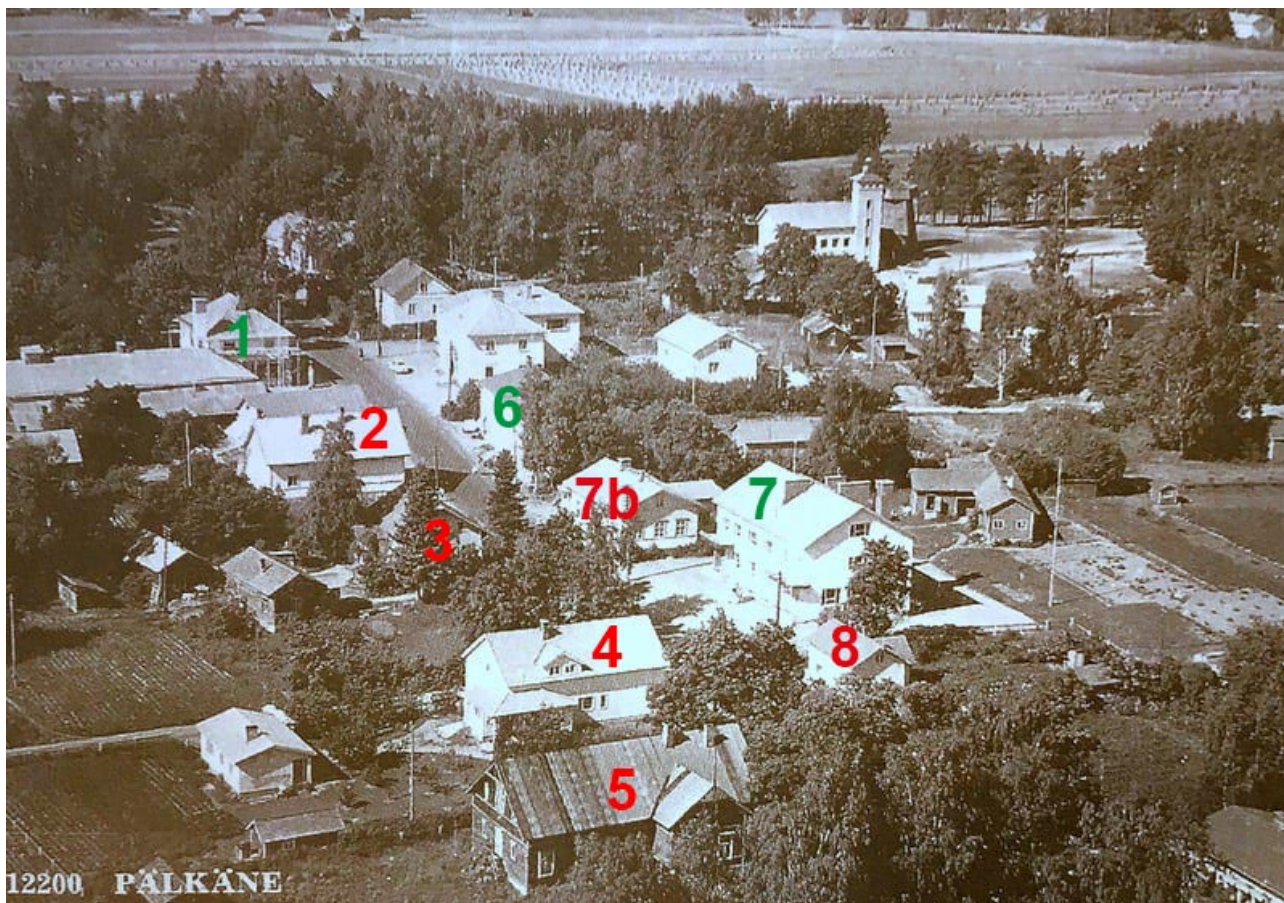
1960-luvulta lähtien Onkkaalantien varren puiset asuin- ja liikerakennukset alkoivat korvautua uudemmalla liikerakentamisella ja asuinkerrostaloilla. Vuonna 1977 laaditussa Kirkonmäen rakennuskaavassa Onkkaalantien varren korttelialueet osoitettiin kaksi- ja kolmekerroksia asuin- ja liikerakennuksia varten.

Neljäs vaihe Onkkaalan keskustan kehittämisessä oli painopisteen siirtyminen Onkkaalantien itäpuolelle ja Keskustien varteen. 1950-luvun lopulla rakennetut Lahdentie ja Keskustie muuttivat keskusta-alueen rakentamisen painopistettä lähemmäksi Lahdentietä. Vuoden 1977 rakennuskaavassa Keskustien varteen osoitettiin korttelialueet paljon yhtenäistä kerrosalaa tarvitseville kaupallisille palveluille. Myös kunnantalo, terveystalot, yhtenäiskoulu, urheilukenttä, kirjasto ja liikuntakeskus sijaitsivat Onkkaalantien ja Lahdentien välisellä alueella.

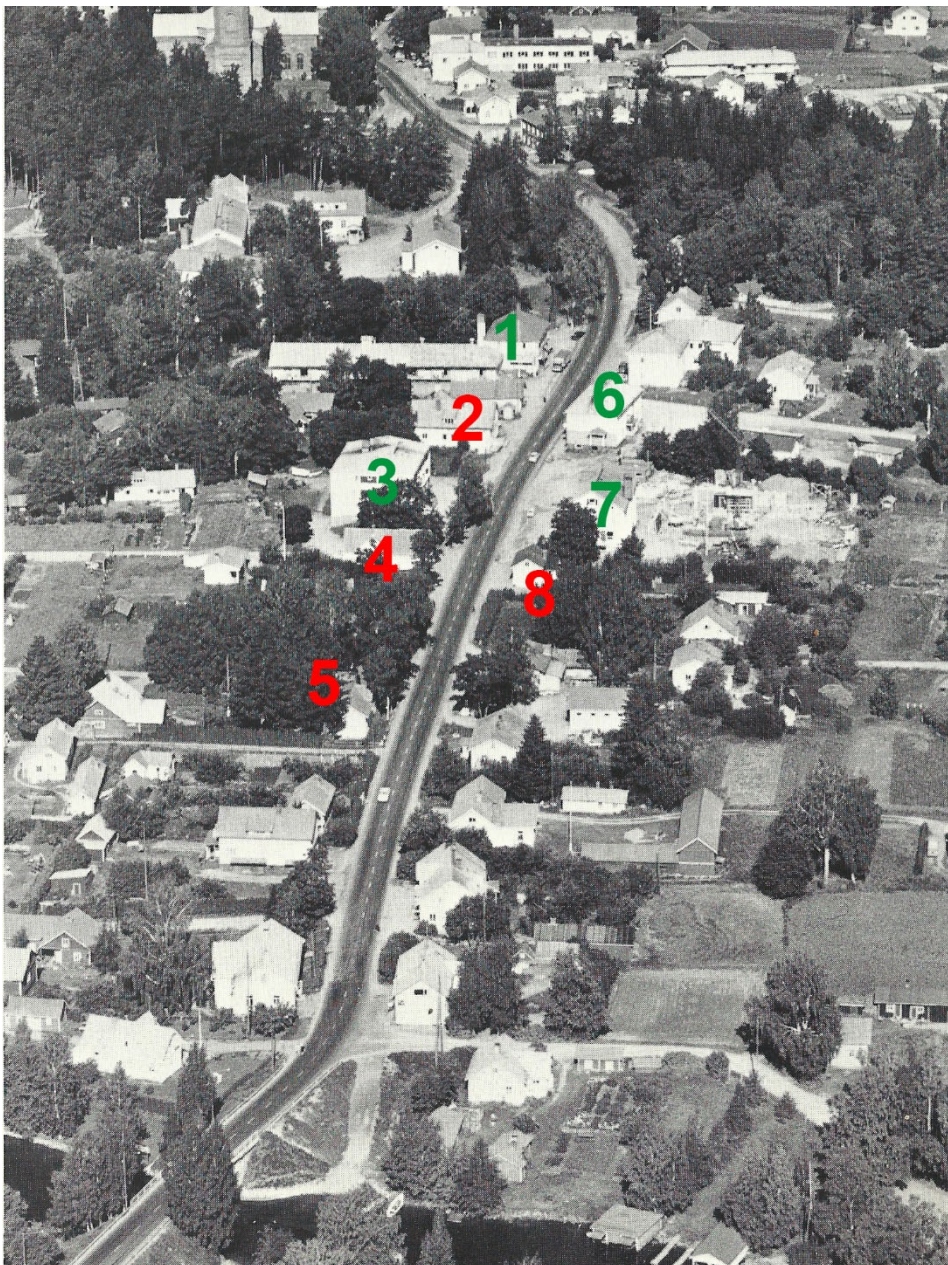
1.2 Rakennuskannan historiaa

Ote vuonna 1977 laaditusta Kirkonmäen rakennuskaavasta. Kaavan pohjakartta on laadittu vuonna 1961-62 ja se on perustunut vuonna 1961 tehtyyn ilmakuvaukseen. Pohjakartta havainnollistaa hyvin alueen rakennetun ympäristön historiaa. Karttaan on korostettu havainnollisuuden parantamiseksi sinisellä rajauksella rakennuskanta.

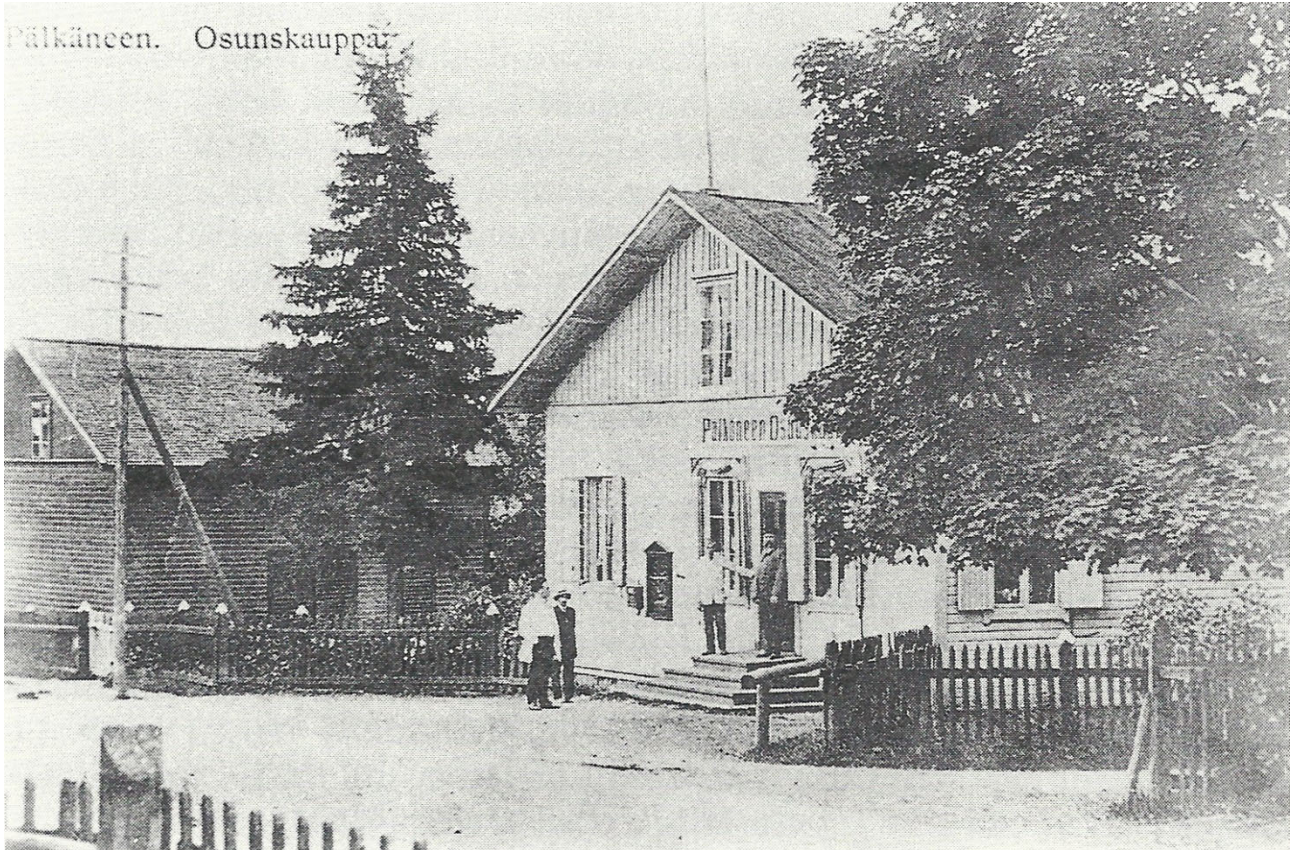
Ilmakuva Onkkaalan keskustasta vuosien 1954 ja 1962 välillä. Ilmakuvaan on numeroitu vihreällä säilyneet kohteet ja punaisella puretut rakennukset. Lähde: Kuvan alkuperäinen lähde ei ole tiedossa. Kuva on julkaistu "Muistojen Pälkäne"-Facebook-ryhmässä.

Ilmakuva Onkkaalan keskustasta vuonna 1970. Osuupankin tontin takaosaan on rakenteilla asuinkerrostalo, joka valmistui vuonna 1970. . Ilmakuvaan on numeroitu vihreällä säilyneet kohteet ja punaisella puretut rakennukset.

Lähde: Pälkäne. Pälkäneen kunta. Pälkäne-seura. Valkeakoski 1978.

1. Entinen Osuusliike Tuotannon rakennus ja sen varasto

Pälkäneen Osuuskaupan rakennus, joka sijaitsi samalla paikalla kuin Osuusliike Tuotannon rakennus. Lähde: Pälkäneen historia II.

Oikealla Osuusliike Tuotannon rakennus Pälkäneellä. Vasemmalla näkyvä rakennuksen osa kuuluu Lehmusvirran kauppaan. Lähde: Aatteesta kaupaksi 1901-1983.

Pälkäneen osuuskauppa perustettiin vuonna 1907 ja kauppa aloitti toimintansa vuonna 1908. Kauppa toimi vuoteen 1913 saakka apteekkari Edvard Gustafssonin omistamassa talossa nykyisen liikerakennus "Urheilu-kalastus" paikalla Onkkaalantien ja Haanloukkaantien risteyksessä. Kauppa siirtyi Osuusliike Tuotannon omistukseen vuonna 1926. Rakennuksen nykyinen ulkoasu on peräisin Osuusliike Tuotannon ajalta. Onkkaalantien suuntaan olevat ikkunat ja ovi muutettiin vuonna 1956 suuriksi näyteikkunoiksi.

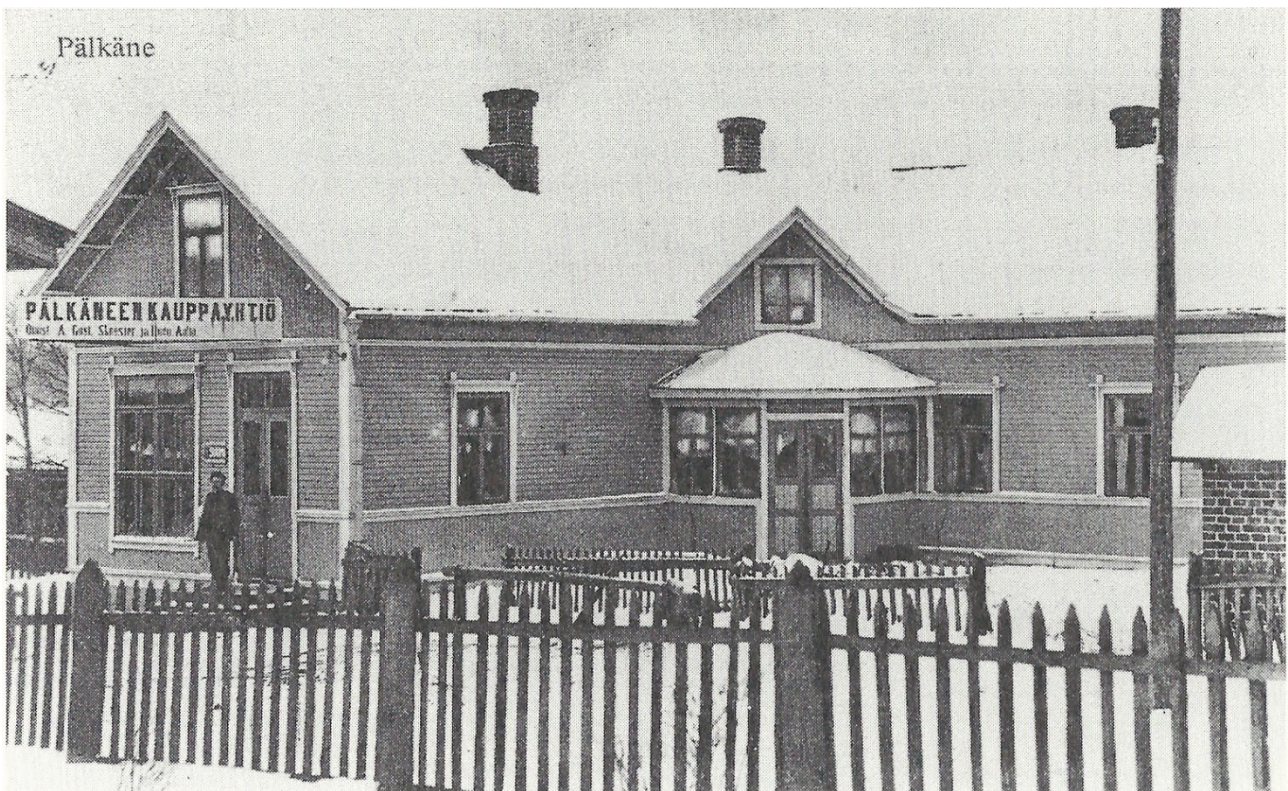
Rakennuksen 1. kerroksessa oli myymälätilat, joihin oli käynti Onkkaalantien puolelta. Rakennuksen toisessa kerroksessa oli myymälänhoitajan asunto. Kellarissa oli kellaritilaa ja sauna.

Osuuskaupan varasto rakennettiin Onkkaalantien varressa sijaitsevan liikerakennuksen taakse. Vuonna 1955 vanha varasto purettiin ja uusi varasto rakennettiin kiinni myymälärakennukseen. Vuonna 1961 tehtiin varaston yhteyteen autotalli myymäläautoa varten. Varastorakennusta laajennettiin vuosina 1961 ja 1996. Myöhemmin 1900-luvulla rakennuksen julkisivuja on muutettu muun muassa uusimalla ensimmäisen kerroksen ikkunat.

Varastorakennuksen julkisivuja on muutettu useaan kertaan ja varasto-osan kulmaan on rakennettu monikulmainen torniosa. Rakennukset ovat nykyisin liikerakennuksina käytössä.

Rakennuksesta on laadittu rakennusinventointilomake, joka on tämän raportin liitteenä.

2. Entinen Pälkäneen kauppayhtiö (Hugo Aalto, aiemmin A. Gust. Skogster) ja sen varasto, myöhemmin Lehmusvirran kauppa, myöhemmin Sokos-halli

Pälkäneen kauppayhtiön rakennus Onkkaalassa. Lähde: Pälkäneen historia II.

Hämeenlinalainen A. Gust. Skogster perusti vuosisadan alussa aiemmin piippuvarvari Lindellin mökinä tunnettuun rakennukseen haaraliikkeen, jonka nimeksi tuli Pälkäneen kauppayhtiö. Liikettä hoitamaan tuli Hugo Aalto. Vuodesta 1912 alkaen Skogsterin kauppahuoneen oma laiva toi tavaroita myös Pälkäneelle. Aallosta tuli Skogsterin liikekumppani ja myöhemmin hän osti koko Pälkäneen liikkeen itselleen. Aalto laajensi liikehuoneistoa vuonna 1928. Aallon kauppa oli

valikoimaltaan ja kooltaan Pälkäneen liikkeistä 1900-luvun alun suurin. Aallon kaupparakennus tuhoutui suurelta osin tulipalossa, minkä jälkeen Aalto rakensi uuden liikeyrakennuksen. Vuonna 1936 Hugo Aalto myi liikkeensä Lempäälästä tulleelle Lauri Lehmusvirralle. Kaupan varasto sijaitsi liikeyrakennuksen pohjoispuolella Osuusliike Tuotannon varaston vieressä.

Rakennus on purettu. Rakennuspaikalle rakennettiin vuonna 1981 yksikerroksinen liikeyrakennus. Rakennus rakennettiin Pirkanmaan osuuskaupan myymälätilaa varten.

Tee hyvät kaupat
PÄLKÄNEEN
Tuotannosta

sokos-halli
RAUTA-MAATALOUS

PUHELIMET:	Elintarvike	2552	RM-myymäla	2224
	Tekstiili-Talous	2213	Hallipäälikkö	2226

Sokos-hallin mainos vuodelta 1983. Lähde:
Onkkaalan VPK 100 vuotta.

3. Ns. Tuomelan tontti

Kievarinkujan pohjoispuolella sijaitsi samalla tontilla kaksi rakennusta, joista Onkkaalantien varrella sijainneeseen rakennukseen on ollut kulku Onkkaalantien puolelta. Rakennuksissa toimi (vaate?)kauppa. Kievarinkujan risteyksessä sijaitsi kioski, jossa myytiin kukkia. Rakennukset on purettu. Rakennuspaikalle rakennettiin vuonna 1962 asuinkerrostalo.

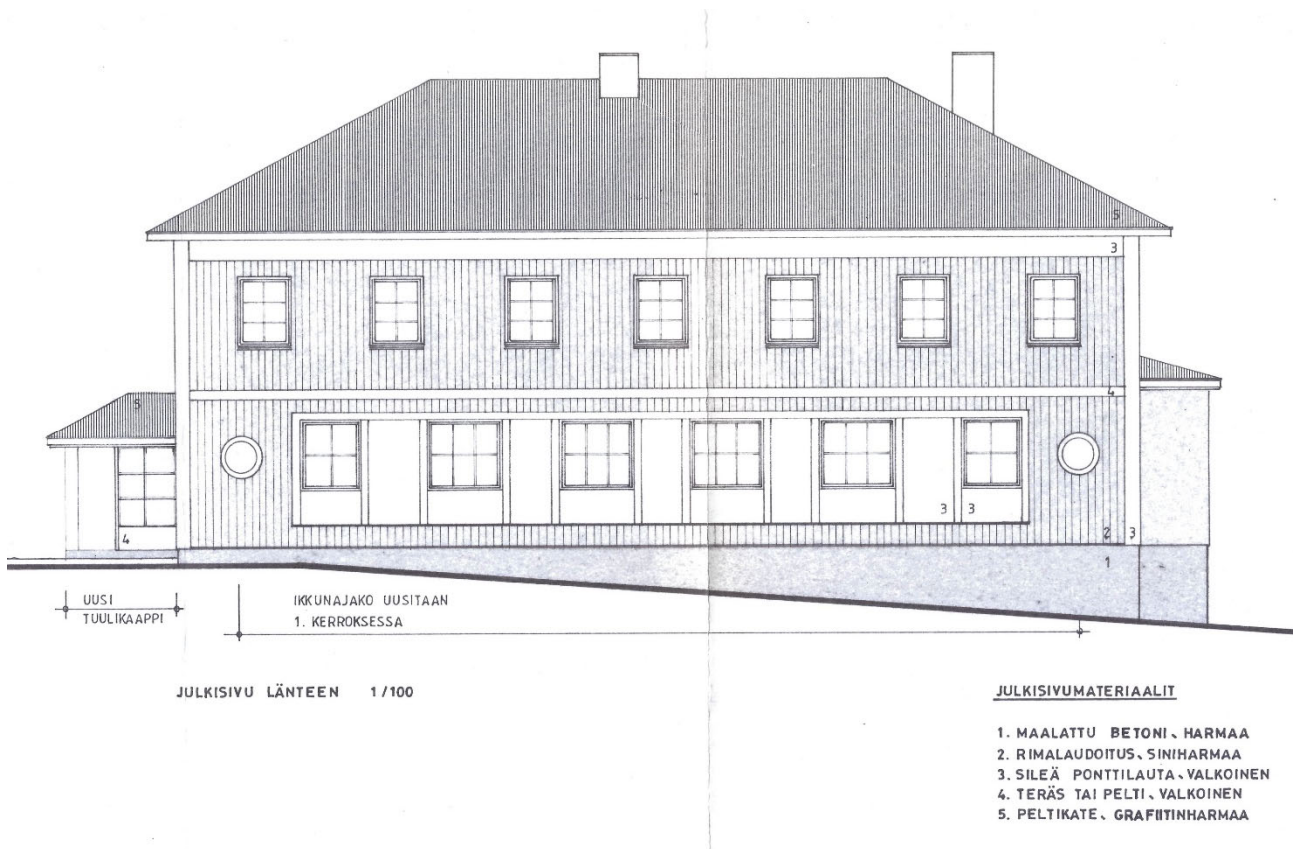
4. Ns. Forstenin tontti

Kievarinkujan eteläpuolella sijaisi rakennus, jossa toimi (kukka?)kauppa. Rakennus on purettu. Rakennuspaikalle rakennettiin vuonna 2005 asuinkerrostalo.

5. Entinen Työväentalon tontti

Nenäpääntien pohjoispuolella sijaisi työväentalo. Rakennus on purettu. Rakennuspaikalle rakennettiin vuosina 1992-93 liikerakennus ja asuinkerrostalo.

6. Entinen Matkustajakoti, Kostian kievari

Julkisivupiirros vuonna 1985 tehdyistä muutoksista.

1900-luvun alussa rakennettu kaksikerroksinen rakennus on toiminut liikerakennuksena, matkustajakotina ja vuodesta 1985 lähtien ravintolana. Aiemmin rakennuksessa on toiminut mm. Iltasen lihakauppa ja savenvalaja Helin. Rakennuksen tarkka rakennusajankohta ei ole tiedossa.

Kun rakennus muutettiin ravintolaksi, kellariin tehtiin tilat discoa varten. Katutason ikkunajako ja ikkunat muutettiin. Pihalla oleva talousrakennus muutettiin kesäravintolaksi tekemällä rakennukseen uudet ikkunat ja varaston päätyyn katettu terassi.

Vuonna 1998 toisen kerroksen majoitustilat muutettiin asunnoiksi.

Rakennuksesta on laadittu rakennusinventointilomake, joka on tämän raportin liitteenä.

7. Osuuspankki

Pälkäneen Osuuskassan rakennus valmistui vuonna 1954. Rakennuksessa toimi myös Posti. Lähde: Pälkäneen historia II.

1978 pankkia laajennettiin. Kuva rakennustyömaasta julkaistiin vuonna 1978 Valkeakosken Sanomissa. Lähde: Sydän-Hämeen Lehti.

Pälkäneen Osuuskassa perustettiin vuonna 1914. Pankki sijaitsi Salmentakana. Pankille ostettiin oma talo Onkkaalasta Onkkaalantien varresta ja konttori siirrettiin sinne. Osuuskassan talo sijaitsi nykyisen yksikerroksisen pankkirakennuksen kohdalla.

Sotien jälkeen 1940-luvun lopulla yksityisen rakentamisen ja yritysten lainoitustarve kasvoi voimakkaasti. Osuuspankki hoiti Pälkäneellä myös suurimman osan karjalaisten asuntorahoituksesta. Pankki vaurastui ja 1954 pankille rakennettiin uusi kaksikerroksinen tiilirunkoinen pankkirakennus tontin eteläosaan. Vanha rakennus oli pankin toimintaan liian pieni ja sijaitsi liian lähellä tietä.

Uudessa rakennuksessa pankkitilat olivat rakennuksen 1. kerroksessa. Rakennuksen toisessa kerroksessa oli kolme asuntoa. Kellarissa oli sosiaali- ja kokoustilat sekä arkisto.

Sisäpihalla sijainneen talousrakennuksen paikalle rakennettiin kolmekerroksinen asuinrakennus vuonna 1970. Samassa yhteydessä purettiin vanha puinen Osuuskassan rakennus.

Vuonna 1978 pankkia laajennettiin rakennuksella, joka rakennettiin kiinni vanhaan pankkirakennukseen ja asuinrakennukseen. Vuoden 1978 rakennusosa sijaitsee samalla paikalla kuin ensimmäinen pankin käytössä ollut rakennus.

Rakennuksesta on laadittu rakennusinventointilomake, joka on tämän raportin liitteenä.

8. Peltisepänkujan ja Onkkaalantien risteys

Osuuskassan ja postin eteläpuolella Onkkaalantien varrella ja Peltisepänkujan varrella sijaitsi kaksi rakennusta. Molemmat rakennukset on purettu.

1.3 Onkkaalantien historiaa

Hämeenlinnasta Pälkäneen kautta Tammerkoscalle ja edelleen Kokemäenjokilaaksoon johtava tie on ollut Pälkäneen näkökulmasta merkittävin kulkuytymä keskiajalta saakka. Tien keskeinen asema johtui ennen muuta siitä, että se palveli kruunun sotilas- ja siviilihallinnon tarpeita. Pitäjän halki johtanut pääväylä oli Ruotsin suurtavaltakaudella (1611-1721) jo vakiintunut ja säännöllisesti huollettu maantie.

Pälkänevesi ja Mallasvesi eivät olleet yhteydessä toisiinsa ennen vuotta 1604, jolloin syntyi Kostianvirta puhkaisemalla vesistöjen välillä olleen kannaksen. Vuoteen 1604 saakka oli vesistöjen yli mahdollista kulkea kannasta pitkin. Silta tarvittiin vuoden 1604 jälkeen.

Kostianvirralta pohjoiseen vanha maantie noudatti nykyistä Onkkaalantien linjausta nykyisen Kankilantien risteykseen ja sieltä edelleen Kankilantietä Alikylään (entinen Onkkaalan kylä) ja edelleen vanhan kirkon vierestä viistoon harjun yli luoteeseen kohti Taustia. Syrjänharjun länsipuolella oleva tie palveli vain alueen maanomistajia sekä Myttäälän ja Mälkilän alueen asukkaita 1800-luvun lopulle saakka. Vuonna 1908 valmistui uusi tie Syrjänharjun eteläpuolelle Onkkaalasta Tausiin, minkä jälkeen Tampereen suuntaan kuljettaessa ei enää tarvinnut kulkea harjun yli eikä kiertää vanhaa kirkkoa.

Pälkäne oli liikenteellisesti tärkeä solmukohta. Maantieliikennettä Tampereelle Helsingistä ja aina Pietarista saakka kulki Pälkäneen kautta. Myös Jyväskylään ja sieltä edelleen Kuopioon matkustettiin Pälkäneen läpi. Tampereelta Mikkeliin kuljettaessa Onkkaala oli myöskin solmukohta, ja myös Turusta Jyväskylään kuljettiin Onkkaalan kautta.

Maanteiden rakentaminen ja kunnossapito oli järjestetty siten, että kukin pitäjä vastasi alueellaan olleista teistä ja silloista. Tientekovelvollisuus oli aluksi täytetty pitäjäläisten yhteisvastuulla talkootöin, mutta 1600-luvun lopulta saakka teiden ylläpito oli jaettu talokohtaisesti. Teiden ja siltojen

rakentamiseen ja ylläpitämiseen olivat velvollisia maanomistajat. Yleisten teiden kunnossapitoon osallistuivat kaikki Pälkäneen kylät. Tienpitovelvollisuus ja eri talojen hoitovelvollisuudet olivat maanomistajille raskasta ja jatkuva kiistan aihe.

Eri kylien velvollisuudet yleisten teiden ja siltojen rakentamiseen ja ylläpitoon määrättiin tiejaossa. Pälkäneellä tiejako suoritettiin ensimmäisen kerran 1690-luvun tienoilla. Se uusittiin 1790-luvulla ja vuonna 1815. Onkkaalantien leveydeksi määrättiin 6-12 kyynärää. (Tukholman kyynärä =0,594 m eli tien leveys oli noin 3,6 – 7,1 metriä).

Teiden kunnan valvojina olivat nimismies ja aiemmin myös kruununvouti. Kun oli tiedossa, että korkea-arvoinen virkamies aikoi kulkea tietä pitkin, kehoitettiin talonpoikia huolehtimaan tien kunnon. Teitä silotettiin esimerkiksi ajamalla niille hiekkaa ja kiellettiin sikojen pääsy vapaasti teille tonkimaan.

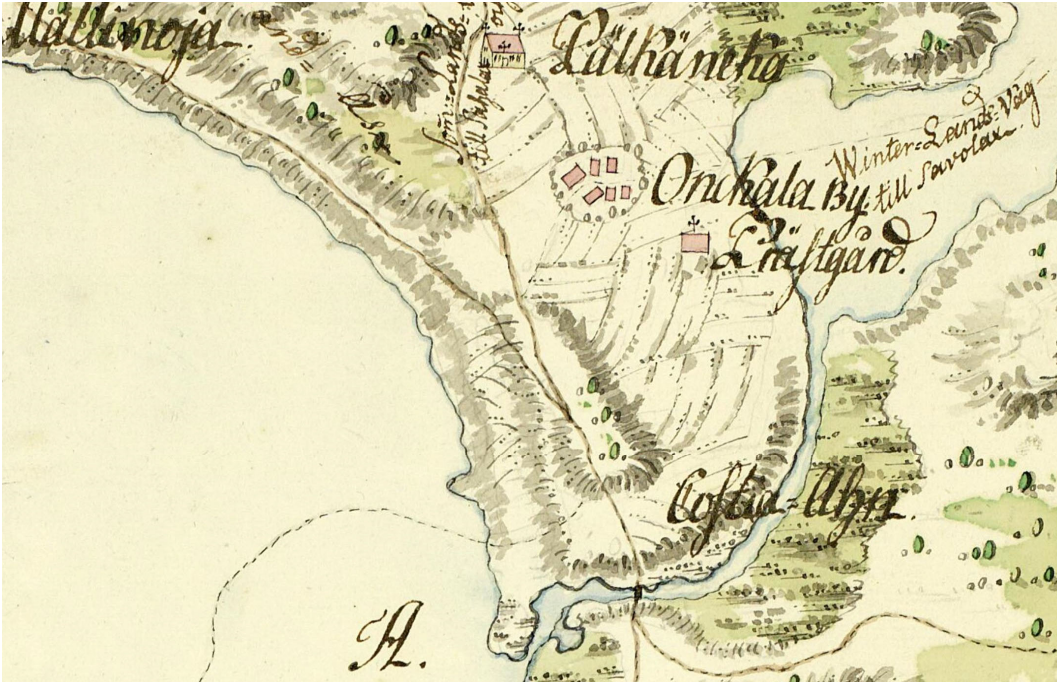
Talonpoikien velvollisuutena oli teiden kunnossapidon lisäksi myös kyydin järjestäminen yleisillä teillä ja matkustavien majoittaminen. Keskiajalla vakiintuneen kyyditsemisvelvollisuuden mukaan saattoi kruunun asioilla liikkuva miltei missä ja milloin tahansa vaatia itselleen kyytiä. 1600-luvun puolimaissa määrättiin järjestettäväksi erityinen majataloverkosto. Majatalopaikoiksi vakiintuivat varsinkin yleisten teiden risteykset, Pälkäneellä Onkkaala ja Laitikkalan tienoo.

Pälkäneen keskeinen asema aiheutti myös valtion kiinnostuksen Pälkäneen tieolojen kehittämiseen. 1860-luvulta alkaen valtio osallistui kaikkien Pälkäneen yleisten teiden kunnossapitoon, koska ne olivat valtakunnan liikenteen kannalta keskeisiä.

Tarkastelualueella Onkkaalantien lisäksi vanhoissa 1800-luvun kartta-aineistoissa on nähtävissä Haanloukkaantien tielinjaus hautausmaalta lounaaseen ja likimäärin nykyisen Peltisepänkujan kohdalta lähtevä tieyhteys peltojen halki Onkkaalan kylään. Kievarinkuja ja Nenäpääntie on rakennettu todennäköisesti 1920-luvulla, kun alueelle on lohkottu pieniä asuintontteja.

1.4 Karttatarkastelu

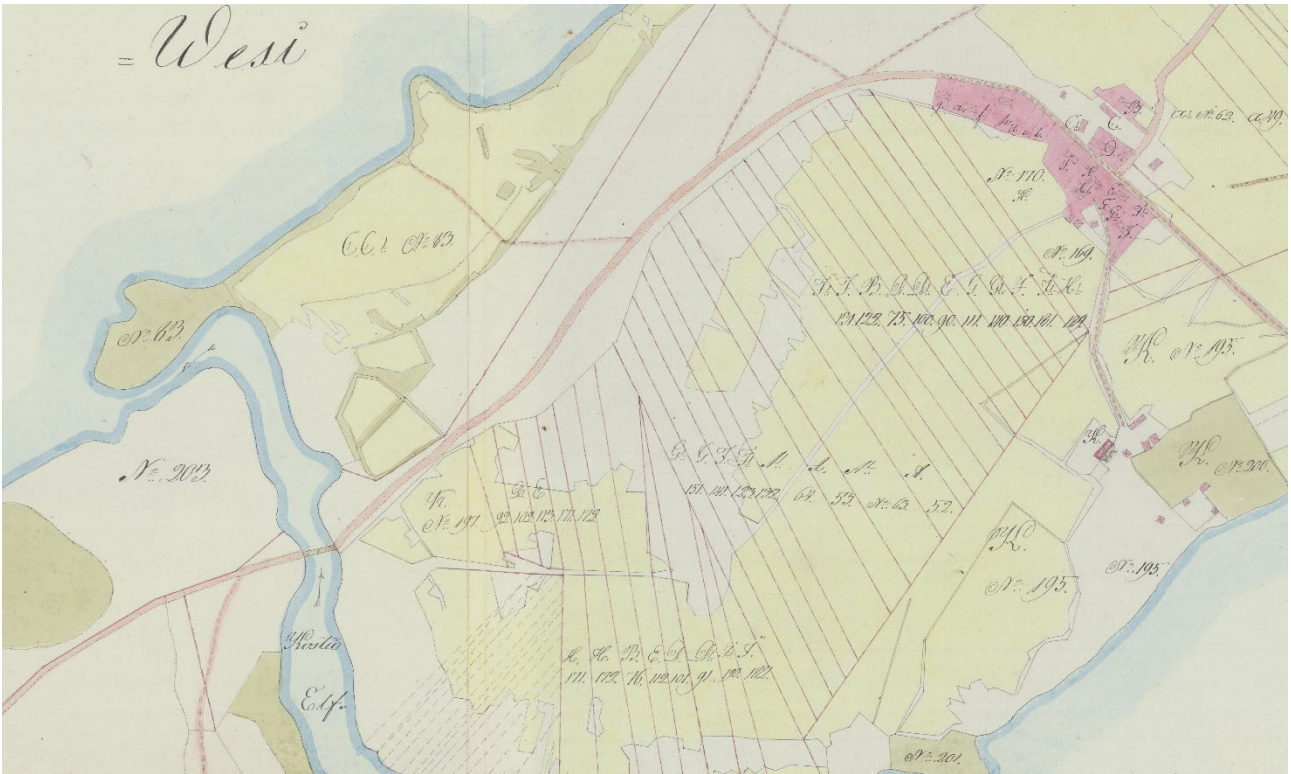
Pälkäneestä on saatavana paljon vanhaa kartta-aineistoa, jotka tarjoavat hyvän mahdollisuuden tarkastella rakennetun ympäristön kehittymistä. Vanhoja kartta-aineistoja katsottaessa on huomioitava, mihin tarkoitukseen ne on laadittu. Karttoihin on usein piirretty vain käyttötarkoituksen kannalta oleelliset asiat ja tiet. Rakennusten ja teiden sijainti voi olla hyvinkin likimääräinen.

Ote kartasta "Delieneation öfver passet vid Costia-ån, uti Pälkäne sockn och Tavastehus län : hvaräst år 1713 en drabning gådt för sig emellan finska och ryska armeerne" (Wijk, Erik, (1725-1783) 1751). Upsalan yliopisto. (<http://art.alvin-portal.org/alvin/view.jsf?file=6133>). Karttaan on merkitty Onkkaalan kylä, Pappila ja kirkko. Nykyinen kirkonmäki on rakentamaton aluetta. Kostianvirran ylitse on piirrettynä silta. Tieverkossa on nähtävissä tien haarautuminen Kostianvirran pohjoispuolella (nykyinen Kankilantien risteys).

Ote kartasta Pälkäne Kostianvirta. Sotilaskartta vuodelta 1714. Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto. (<http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-200908173579>). Kartta liittyy Pohjan sotaan (1700–1721). Karttaan on merkitty Onkkaalantie. Kostianvirran rantaan on merkitty rakennus. Kostianvirran ylitse ei ole piirretty siltaa.

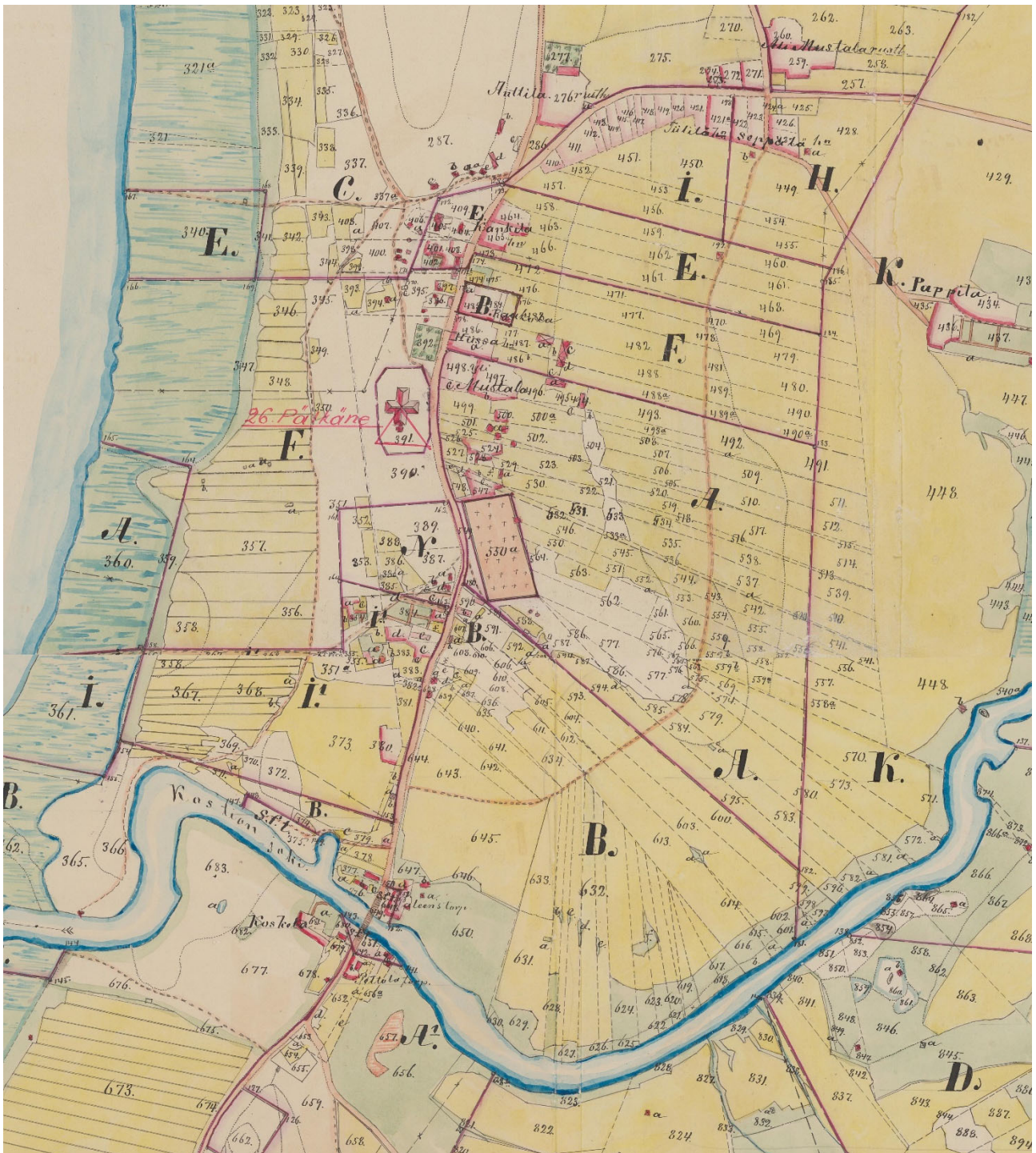

Ote kartasta H62:2/2-14 Onkkaala. N:ot 1-10 tässä kylässä, N:ot 1-4 Kuulialan kylässä, N:o 1 Pappilan kylässä sekä N:o 1 Tommolan kylässä: kartta ja asiakirjoja rintamaiden sekä edellämainittujen kylien ja Kirpun kylän ulkopuolelta jaosta. (1763-1805). Säilytetään kansallisarkistossa (https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2546184158). Kartassa näkyy Onkkaalan tiivis kyläalue. Kostianvirran pohjoispuoli on rakentamaton alue. Kostianvirran ylitse on piirretty silta. Likimäärin nykyisen Haanloukkaantien kohdalle – on piirretty rantaan johtava tie.

Ote kartasta Pitäjänkartasto, 2141 04 la.* -/- - Pälkäne (1749-1917). Säilytetään kansallisarkistossa (https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2384751295). Kartan alareunassa on vuosiluku 1842. Kartassa näkyy juuri valmistunut kirkko ja hautausmaa. Asutuksen painopiste on siirtynyt Onkkaalantien varteen ulottuen jo Kostianvirtaan saakka. Onkkaalantieltä haarautuu itään päin tie likimäärin nykyisen Peltisepänkujan kohdalla. Hautausmaalta lähtee viistosti etelään kohti tie likimäärin nykyisen Haanloukkaantien kohdalla.

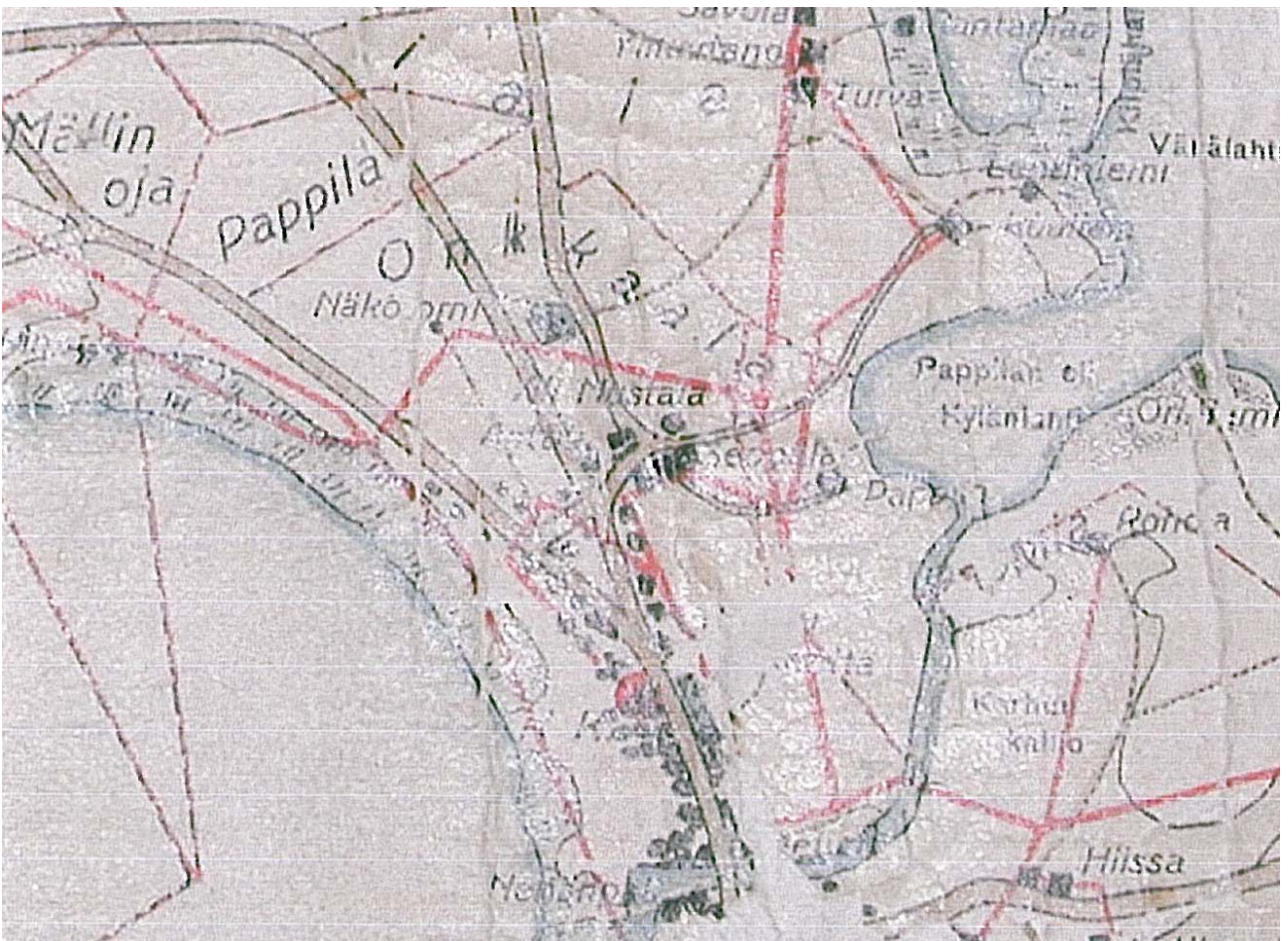
Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteleita 76, 77 ja 117, kaavaselostus, liite 2:
Onkkaalantien keskusta-alueen rakennetun ympäristön selvitys

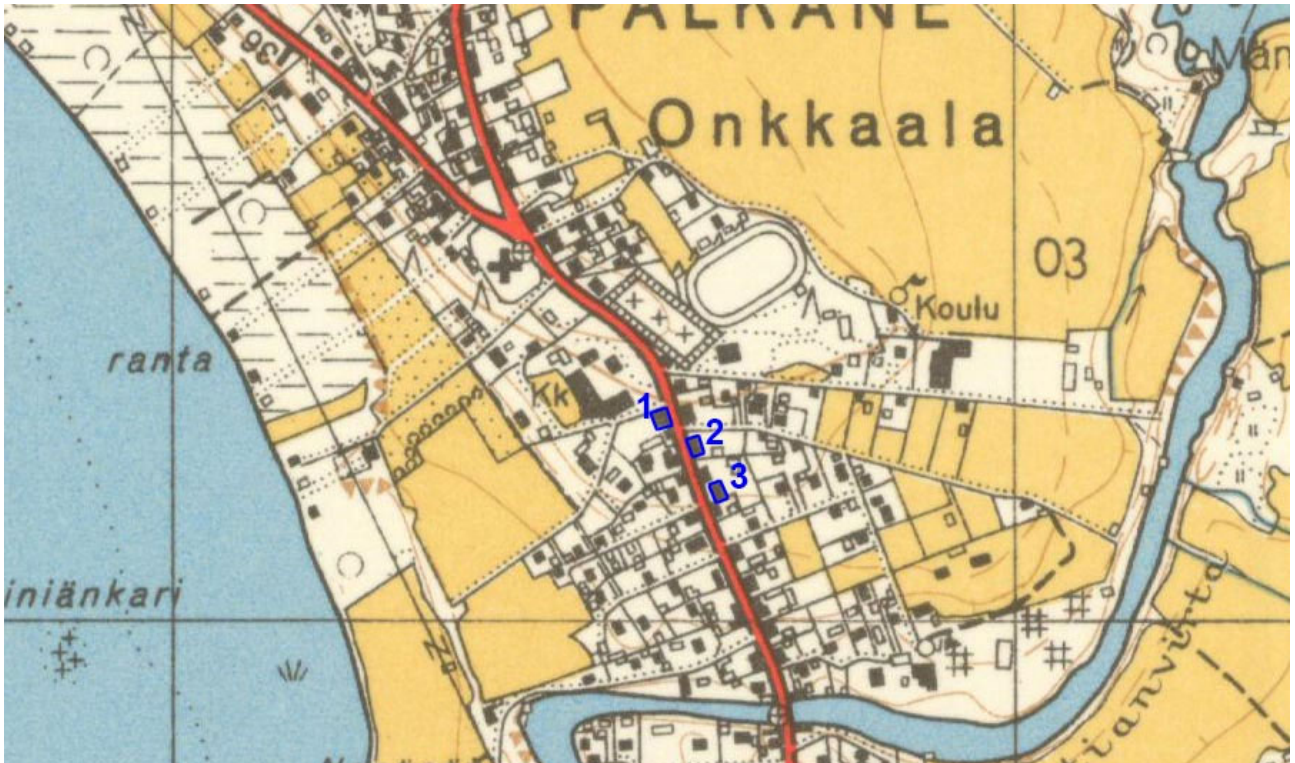
Ote kartoista H62:2/28-43 Onkkaala; N:o 1-10 tässä kylässä, N:o 1 Pappilan kylässä ja N:o 1 Tommolan kylässä: kartta ja asiakirjat isojaonjärjestelystä rintamilla (1881-1885). Säilytetään kansallisarkistossa. (https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2546185035). Kartassa näkyy kirkko ja hautausmaa sekä etelämpänä muutamia rakennuksia. Rakentamisen pianopiste on nykyisen Kankilantien ympäristössä. Onkkaalantieltä haarautuvat tiet hahmottuvat: Haanloukkaantien ympäristö, Peltisepänkuja – Kehätie ja Kostiantie.

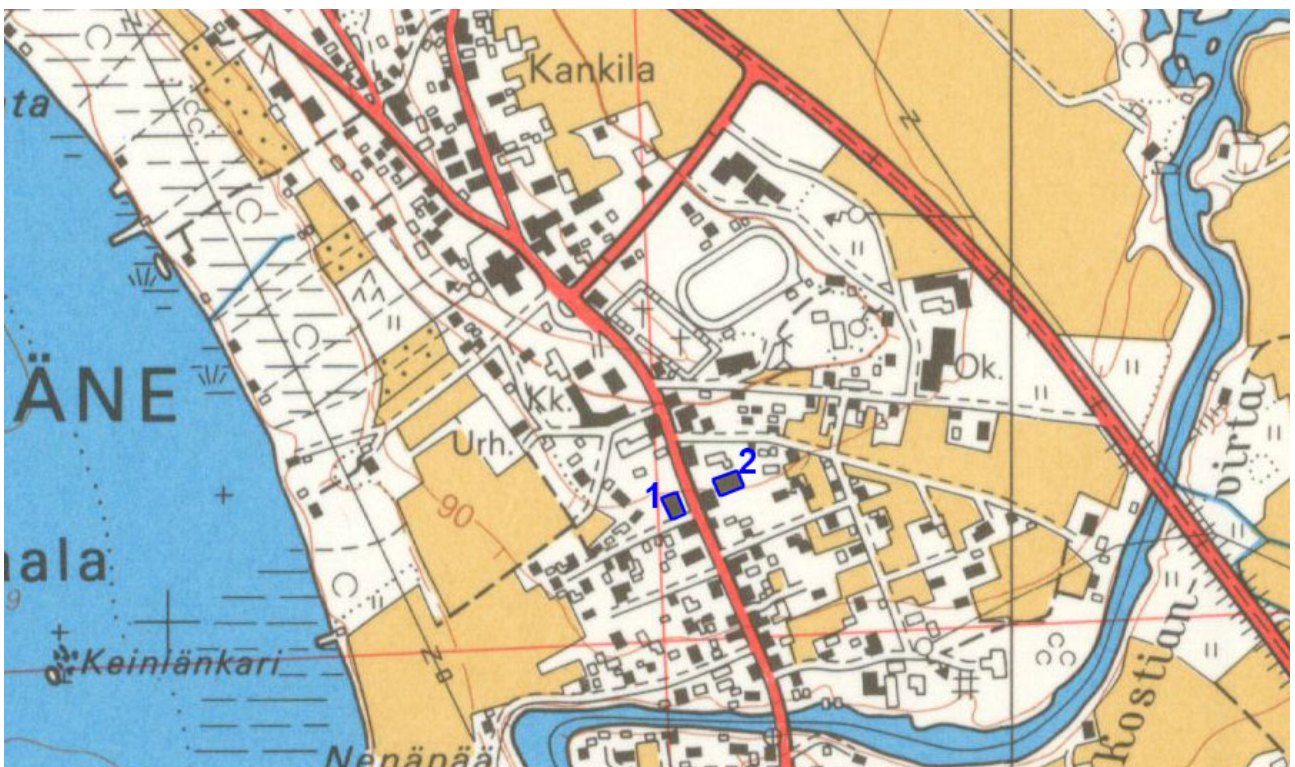
Ote senaatin kartastosta XVII-XVIII 26 [Pälkäne] (1870-1919). Säilytetään kansallisarkistossa, (https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2389038335). Kartta on laadittu vuonna 1912. Rakentaminen on laajentunut nykyisen Kankilantien ympäristöstä Onkkaalantien varrelle kirkon eteläpuolelle.

Ote Pälkäneen kunnan kartasta vuosilta 1924-25. Rakentaminen on keskittynyt voimakkaasti Onkkaalantien varteen kirkon eteläpuolelle.

Ote peruskartasta vuodelta 1956. Onkkaalantien katutila on tiiviisti rakennettu raitti. Karttaan on rajattu ja numeroitu sinisellä Osuusliike Tuotannon rakennus (1), Matkustajakodin rakennus (2) ja Osuuspankin rakennus, rakennettu 1954 (3).

Ote peruskartasta vuodelta 1975. Onkkaalantien rakennuskanta on alkanut uudistumaan. 1950-luvun lopulla rakennetut Lahdentie ja Keskustie ovat muuttaneet keskusta-alueen rakentamisen painopistettä idemmäksi. Karttaan on rajattu ja numeroitu sinisellä Asunto-osakeyhtiö Pälkäneen Tuomelan kerrostalo, rakennettu 1962 (1), ja Osuuspankin asuinkerrostalo, rakennettu 1970 (2).

2 Nykytila

2.1 Tieverkko

Onkkaalantie on säilyttänyt asemansa keskustan pääkatuna. Katutilan leveys rakennusten seinästä seinään mitattuna on noin 20-30 metriä, ajoradan leveys on nykyisin noin 7 metriä. Tie on päällystetty asfaltilla.

Näkymä Onkkaalantieltä nykyisin.

Onkkaalantietä on loivennettu täyttämällä ja korottamalla tietä. Jyrkin kohta on sijainnut Säästöpankin ja Osuuskauppa tuotannon kohdalla, missä on nähtävissä, miten rakennukset ja niiden piha-alueet ovat jääneet tienpintaa alemmaksi.

Onkkaalantietä entisen Osuusliike Tuotannon rakennuksen kohdalla. Katualuetta on korotettu tien loiventamiseksi. Rakennukset ja niiden piha-alueet ovat jääneet tienpintaa alemmaksi.

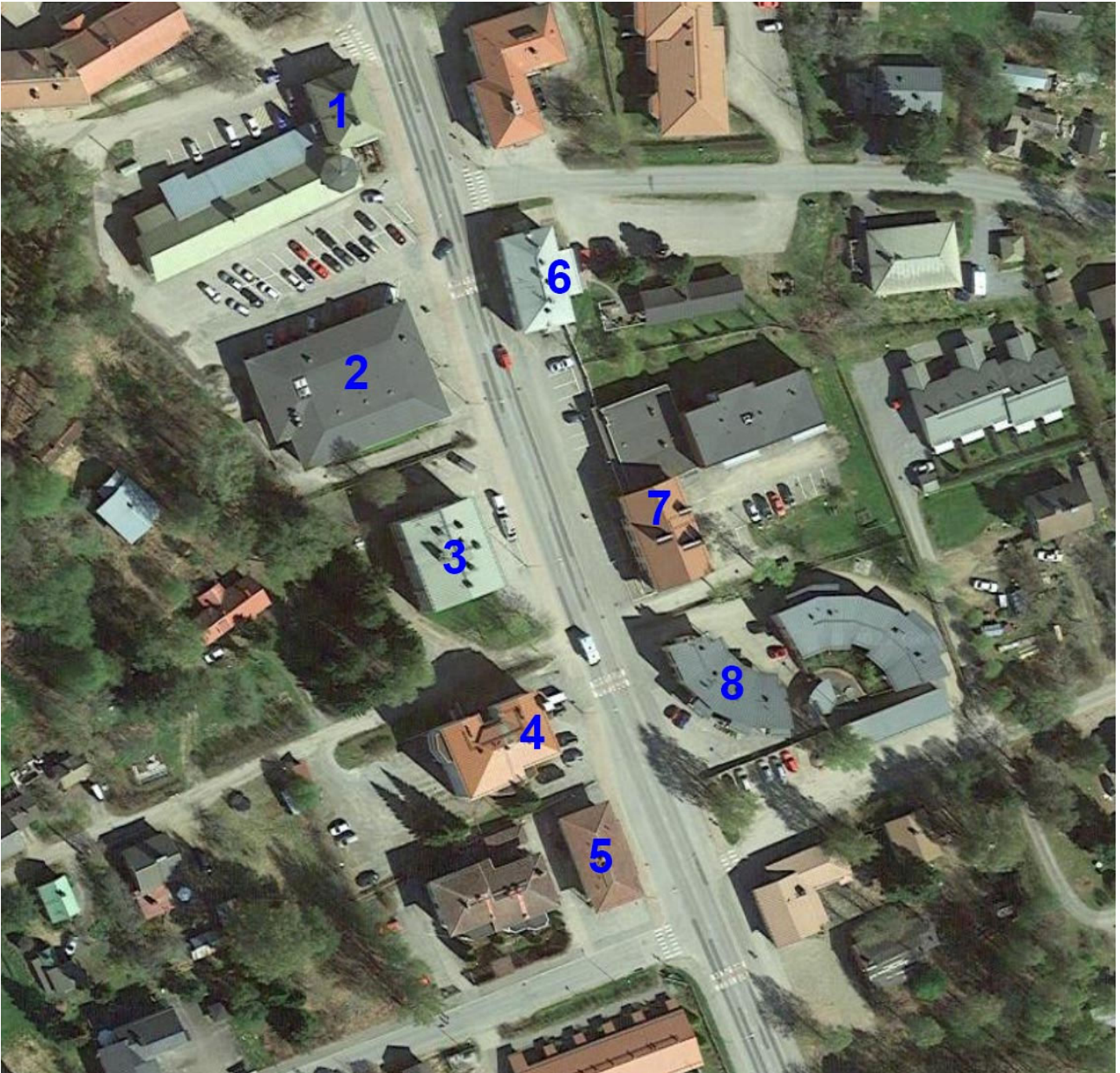
Onkkaalantietä Säästöpankin rakennuksen kohdalla. Katualuetta on korotettu tien loiventamiseksi. Rakennukset ja niiden piha-alueet ovat jääneet tienpintaa alemmaksi.

Onkkaalantieltä haarautuvat Haanloukkaantie, Säästäjäntie, Kievarinkuja, Nenäpäätie ja Peltisepänkuja. Näistä teistä Kievarinkuja ja Peltisepänkuja ovat jalankululle ja pyöräilylle osoitettuja teitä, joilla on tonteille ajo sallittu.

Kievarinkuja.

2.2 Rakennukset

Ilmakuva selvitysalueelta. Rakennuspaikat on numeroitu. Numerointi on sama kuin kohdassa 1.2. Rakennuskannan historiaa.

1/ Onkkaalantie 71

Kaksikerroksinen liikerakennus, joka sijaitsee Onkkaalantiehen rajautuen sekä yksikerroksinen liike- ja varastorakennus, joka on rakennettu kiinni kaksikerroksiseen rakennuksen osaan.

Rakennuksen kerrosala on 1000 m². Rakennuksessa toimii urheilu- ja kalastustarvikeliike, kampaamo-parturi ja kukkakauppa. Rakennuksen toisessa kerroksessa on kolme asuinhuoneistoa. Varasto-osassa on lisäksi toimistotiloja ja varastotilaa.

Rakennuksissa on vaaleankeltaiset puulautaverhoillut julkisivut, joissa on valkoiset nurkkalaudoitukset, ikkunoiden karmit, puitteet ja verholaudat sekä vihreät peltikatot. Liikerakennuksessa on aumakatto ja varastossa harjakatto.

Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteleita 76, 77 ja 117, kaavaselostus, liite 2:
Onkkaalantien keskusta-alueen rakennetun ympäristön selvitys

2/ Onkkaalantie 69

Yksikerroksinen punatiiliverhoiltu myymälärakennus on rakennettu vuonna 1981.

Rakennuksen kerrosala on 828 kem². Rakennuksessa on loiva tummasävyinen katto.

3/ Onkkaalantie 67, Asunto-osakeyhtiö Pälkäneen Tuomela

Vuonna 1962 rakennettu kolmekerroksinen asuin- ja liikerakennus. Rakennuksessa on 14 asuntoa. Kerrosala on 743 kem². Rakennus on yksi ensimmäisistä kerrostaloista Onkkaalassa. Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on liiketilaa ja suuren näyteikkunat Onkkaalantielle.

Rakennuksen julkisivut ovat valkoista ja harmaata verhouslevyä. Rakennuksessa on vihreäsävyinen harjakatto. Päätyharjat on koteloitu.

4/ Onkkaalantie 65, Asunto Oy Forstenin kulma/ Säästöpankki

Kolmekerroksinen asuinkerrostalo, jonka katutasen puolella on liiketila. Rakennus on rakennettu vuonna 2005. Rakennuksessa on 7 huoneistoa ja kerrosalaa 810 kem². Rakennuksessa on vaaleat ja vaaleanvihreät betonielementtijulkisivut ja loiva punasävyinen peltikatteinen aumakatto.

5/ Onkkaalantie 63a ja 63b, Asunto Oy Pälkäneen Kostian Torppa

Rakennuspaikalla sijaitsee kaksi vuosina 1992-93 rakennettua rakennusta: Onkkaalantien varrella yksikerroksinen liikerakennus ja Nenäpääntien varrella kaksikerroksinen asuinrakennus, jossa on kuusi huoneistoa. Kerrosalaa on liikerakennuksessa 164 kem² ja asuinrakennuksessa 435 kem².

Rakennuksissa vaaleat betonijulkisivut ja loivat punasävyiset peltikatteiset aumakatot.

6/ Onkkaalantie 2, Riutta, ravintola Panama

Kaksikerroksinen rakennus on hirsirunkoinen ja siinä on vaaleansininen pystysuuntainen julkisivulaudoitus. Nurkka- ja verholaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Ikkunat ovat kuusiruutuiset. Rakennuksessa on aumakatto. Katemateriaalina on tummanharmaa pelti.

Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on ravintola ja toisessa kerroksessa on kuusi asuntoa. Kerrosalaa on yhteensä 404 kem².

Sisäpihalla on yksikerroksinen puurunkoinen ja puulautaverhoiltu talousrakennus, jossa on tilat kesäravintolaa ja varastoa varten.

7/ Osuuspankki

Osuuspankin vuonna 1954 rakennettu rakennus nykyisin.

Osuuspankin kiinteistön rakennus koostuu kolmesta eri-ikäisestä rakennusosasta. Pihan puolella on 1970 rakennettu asuinkerrostalo.

Etualalla yksikerroksinen Osuuspankin vuonna 1978 rakennettu laajennusosa, joka rakennettu kiinni vuonna 1954 rakennettuun liike- ja asuinrakennukseen sekä vuonna 1970 rakennettuun asuinkerrostaloon.

Vuonna 1954 rakennettu kaksikerroksinen tiilirunkoinen pankkirakennus sijaitsee tontin eteläosassa. Rakennuksessa on kerrosalaa 460 m². Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on liiketiloja. Rakennuksen toisessa kerroksessa on kolme asuntoa. Rakennuksessa on vaaleankeltaiset rapatut julkisivut ja punasävyinen harjakatto. Katemateriaalina on pelti.

Kolmekerroksinen punatiiliverhoiltu, kahitiilirunkoinen asuinrakennus rakennettiin tontin takaosaan vuonna 1970. Rakennuksessa on 8 asuntoa. Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on kuusi autotallia. Kerrosalaa on yhteensä 635 kem². Rakennus on tasakattoinen. Katemateriaalina on tummanharmaa huopa.

Vuonna 1978 pankkia laajennettiin rakennuksella, joka rakennettiin kiinni vanhaan pankkirakennukseen ja asuinrakennukseen. Rakennus on betoni- ja tiilirunkoinen. Onkkaalantien puolella on isot lasi-ikkunat ja räystäslinjan yläpuolella ruskea nauha-aihe. Kerrosalaa on yhteensä 274 kem². Rakennus on tasakattoinen. Katemateriaalina on tummanharmaa huopa.

8/ Onkkaalantie 68, As Oy Pälkäneen Onnenkenkä

Onkkaalantien puoleinen asuin- ja liikerakennus.

Pihan puolella oleva asuinrakennus.

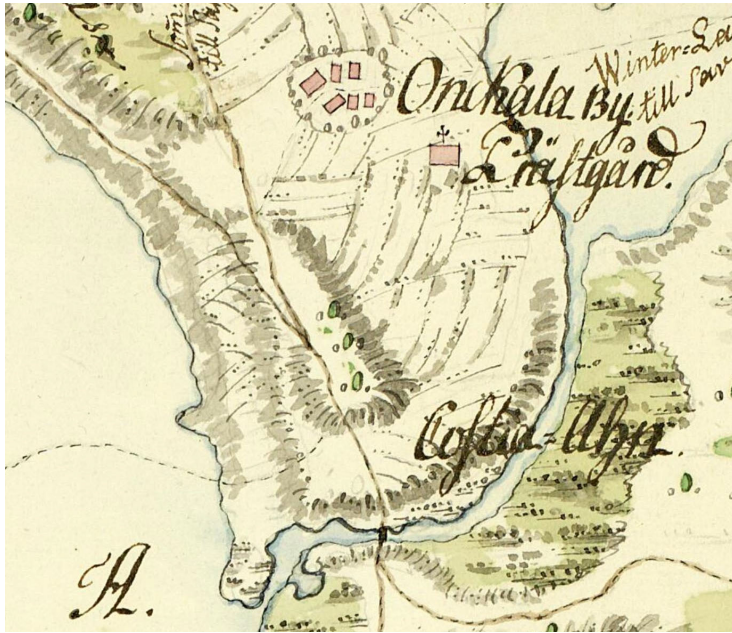
Rakennuspaikalla on kaksi vuonna 2005 rakennettua, muodoltaan kaarevaa rakennusta. Onkkaalantien puoleisen rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on liiketiloja. Rakennuksessa toimii kahvila. Rakennuksissa on yhteensä 11 huoneistoa. Kerrosalaa on yhteensä käytetty 921 kem². Rakennuksissa on vaaleankeltainen tiiliverhous ja harmaasävyinen loiva pulpettikatto.

3 Maisema

3.1 Maiseman historian pääpiirteet

Selvitysalueen maiseman historian kehittyminen voidaan jakaa neljään eri vaiheeseen:

1. Maantie niittyjen ja metsien halki (keskiajalta 1830-luvulle)

Keskiajalta aina 1830-luvulle saakka Onkkaalan tiivis ryhmäkyllä sijaitsi nykyisen Alikyläntien ja Pappilantien risteyksen alueella. Selvitysalue oli lähes rakentamaton niittyä ja metsää, jonka halki kulki maantie.

Ote kartasta "Delienation öfver passet vid Costia-ån, uti Pälkäne sockn och Tavastehus län : hvaräst år 1713 en drabning gådt för sig emellan finska och ryska armeerne" (Wijk, Erik, (1725-1783) 1751). Upsalan yliopisto. (<http://art.alvin-portal.org/alvin/view.jsf?file=6133>).

2. Kirkonmäen rakentuminen (1830-1900)

Onkkaalan keskusta 1890-luvulla. Lähde: Pälkäneen historia II.

Onkkaalan kylän palamisen (1831) jälkeen uuden kirkon rakentamisen (1839) jälkeen rakentamisen painopiste siirtyi vanhasta keskuskylästä kohti kirkonmäen ympäristöä. Liike-elämä alkoi kehittyä. Kauppoja perustettiin erityisesti Kankilantien ympäristöön. Kirkon ja Kostianvirran välinen alue Onkkaalantien varressa alkoi myös vähitellen rakentua 1800-luvun loppua kohden. Rakentaminen alueella on ollut hajanaista ja muodostunut pienistä rakennuksista. Alueella on ollut vielä runsaasti laidunmaata ja niittyä.

3. Liike-elämän keskus (1900-1950)

Onkkaalan keskusta vuosien 1954 ja 1962 välillä.

1900-luvun alussa liike-elämä vilkaistui ja uusia kauppoja perustettiin erityisesti kirkon ja Kostianvirran väliselle alueelle Onkkaalantien varteen. Rakentaminen oli tiivistä Onkkaalantien varrella. Kostianvirralta kohti kirkonmäkeä katsottaessa tietä reunustivat molemmin puolin kaupat, käsityöläisten puodit ja kahvilat.

Tie oli sorapintainen.

4. Rakennuskanta uudistuu (1954-2000)

1960- ja 1980-lukujen uudistunutta rakennuskantaa Onkkaalantiellä.

1950-luvulta alkaen rakentaminen muuttui kehittyvän yhteiskunnan mukana. Onkkaalantien maisemaa muuttivat uudet kivirakenteiset liikerakennukset. Ensimmäinen ”uuden ajan” rakennus selvitysalueella oli vuonna 1954 rakennettu Pälkäneen Osuuskassan rakennus. Vuonna 1962 Osuuskassaa vastapäätä rakennettiin kolmekerroksinen asuinkerrostalo. Seuraava muutos maisemassa tapahtui 1978, kun Osuuspankki rakensi yksikerroksisen laajennusosan ja muutama vuosi sen jälkeen, vuonna 1981, rakennettiin tien toiselle puolelle Osuusliike Tuotannon yksikerroksinen myymälärakennus. Kerrostalot korvasivat alueen eteläosan korttelit 1990- ja 2000-luvuilla.

Tie päällystettiin asfaltilla ja tien molemmin puolin rakennettiin jalkakäytävät.

3.2 Maiseman nykytila

Näkymä selvitysalueelle.

Koko taajaman läpi kulkeva Onkkaalantie ja sen varrelle keskittynyt rakentaminen on Pälkäneen keskusta-alueen rakenteelle ja maisemalle leimaa-antava piirre. Katutilaa muodostavat erityisesti tietä rajaavat liikerakennukset. Maisemassa näkyvät eri vuosikymmenille tyypillinen liikerakentaminen ja asuinkerrostalojen rakentamista.

Sekä kirkon suunnasta että Kostianvirran suunnasta maiseman kiintopisteinä Onkkaalantietä kuljettaessa ovat kaksikerroksiset, rakennusmassaltaan ja tyyliltään yhteneväiset, aumakattoiset liikerakennukset. Näistä kaksi on selvitysalueella: julkisivuiltaan sininen, harmaakattoinen ravintolarakennus tien itäpuolella ja julkisivuiltaan keltainen, vihreäkattoinen liikerakennus (Urheilu-kalastus) tien länsipuolella.

Osuuspankin vanha keltajulkisivuinen rakennus ja 2-3-kerroksiset asuinkerrostalot luovat osaltaan liikekeskustan maisemaa ja rajaavat tiemaisemaa.

Kievarinkujan ja Peltisepänkujan suuntaan avautuu pienimittakaavaisempia näkymiä kohti pientaloasutusta.

Näkymä koulun kohdalta Onkkaalantieltä etelään. Kiintopisteinä maisemassa ovat kaksikerroksiset aumakattoiset liikerakennukset.

Näkymä Nenäpäätien risteyksestä Onkkaalantieltä pohjoiseen. Kaksikerroksiset liikerakennukset rajaavat tiemaisemaa. Kiintopisteinä näkyvässä ovat kaksikerroksiset aumakattoiset liikerakennukset.

Ympäristössä on tunnistettavissa, että kyseessä on vanha maantie. Tiemaisema on tyyliältään enemmän maantiemäinen kuin liikekeskustamainen. Jalankulkijan kannalta epäviihtyisyyttä ja monotonisuutta maisemaan luovat asfaltti, joka ulottuu pintamateriaalina koko katualueella rakennusten seinästä seinään, kasvillisuuden puute, niukka kadunkalustus sekä maantiealueelle tyyppilliset valaisinpylväät.

Suora katutila korostaa tien päätteenä olevia näkymiä ja toisaalta luo tunteen tien jatkuvuudesta. Tietä reunustavat noppamaiset rakennukset rytmittävät tiellä liikkujan kokemusta. Pitkiä yhtenäisiä julkisivujaksoja ei ole. Rakennukset eivät sijaitse yhtä etäällä kadun reunasta. Katutilan leveys ja muoto vaihtelevat, mikä luo katutilaan tunnelmaltaan tiiviimpiä ja väljempiä kohtia. Julkisivuväriytyks on yleisilmeeltään vaalea ja pastellisävyinen. Yhtenäistä kaupunkikuvaa eri aikoina rakennetuille, materiaaleiltaan ja tyyliältään erilaisille rakennuksille luovat värityksen lisäksi myös melko yhtenäiset rakennusten korkeudet.

Etelästä, Kostianvirran suunnasta saavuttaessa ylämäkeen nouseva katunäkymä avautuu heti Kostian sillan ylityksen jälkeen tien kaartuessa loivasti. Aumakattoiset, hahmoltaan toisiaan muistuttavat entinen Tuotannon rakennus ja entinen Matkustajakodin rakennus sijaitsevat suoran katunäkymän päätteenä, lähellä katuä, eri puolilla katuä muodostaen eräänlaisen visuaalisen portin maisemaan. Pohjoisen suunnasta saavuttaessa portin alueelle muodostavat entinen Säästöpankin rakennus, entinen Tuotannon rakennus ja entinen Matkustajakodin rakennus. Entisen Matkustajakodin rakennusta korostaa maisemassa se, että viereinen Osuuspankin yksikerroksinen rakennus sijaitsee kauempana kadun reunasta. Osuuspankin edustalle, entisen Matkustajakodin eteläpuolelle, muodostuu melko selkeärajainen katuaukio.

Välillä Kostianvirta – kirkonmäki Onkkaalantie jaksottuu maisemallisesti ja kokemuksellisesti erilaisiin jaksoihin.

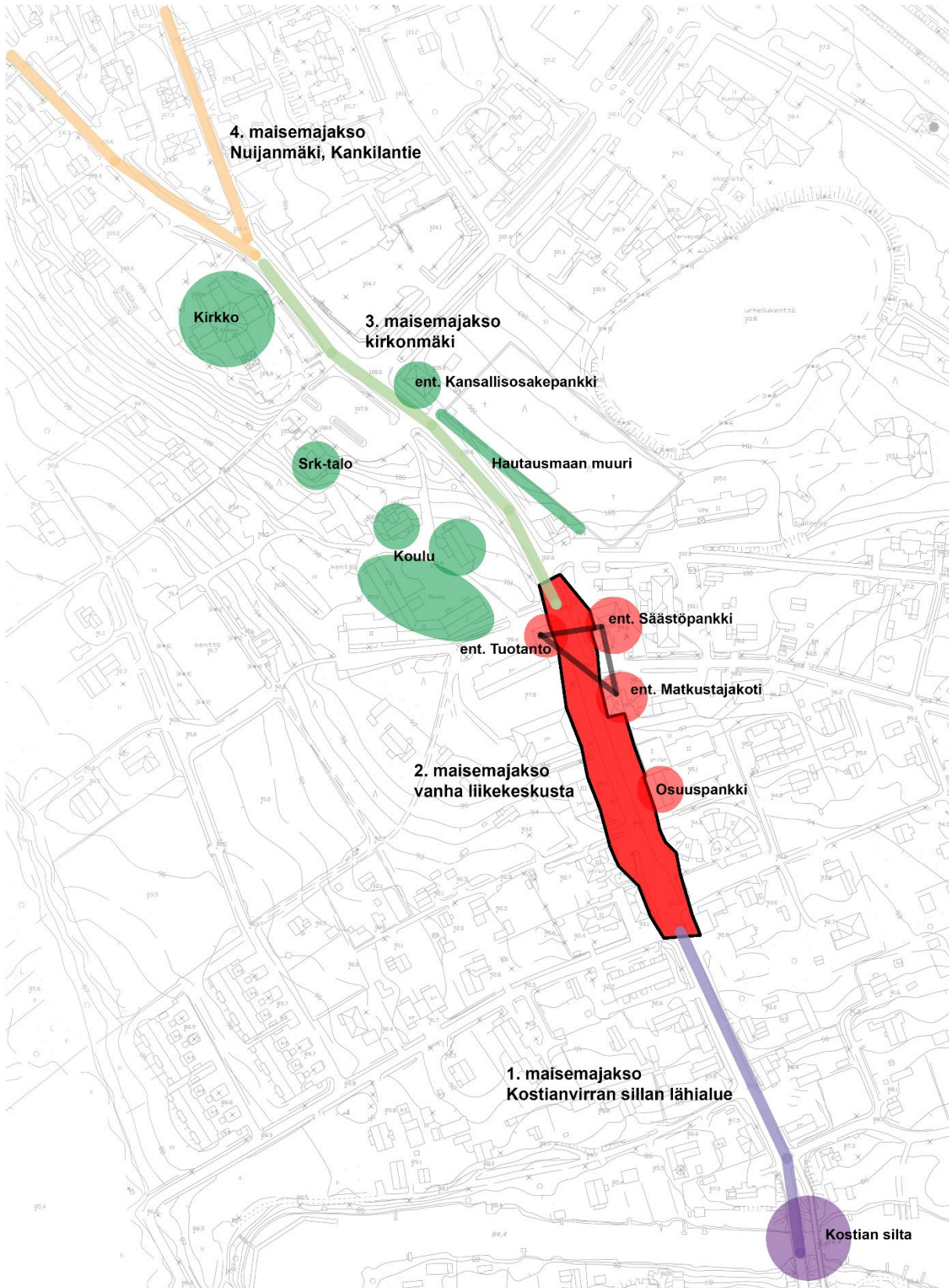
Ensimmäinen jakso Kostianvirran suunnasta saavuttaessa käsittää virran ympäristön yksikerroksiset asuinrakennusten korttelit. Virran varrella on runsaasti kasvillisuutta. Pihoja rajaavat lauta- ja pensasaidat.

Toinen jakso käsittää selvitysalueen välillä Nenäpääntie – entinen Tuotannon rakennus. Kirkonmäen rakennukset ja kirkon torni jäävät etelän suunnasta selvitysalueelta lähestyttäessä täysin piiloon. Selvitysalue erottuu omana jaksonaan liikekeskustana, jossa rakentaminen on tiiviimpää ja korkeampaa. Kasvillisuutta on vähän. Kadulle päin on liikkeiden näyteikkunoita, teippauksia ja käyntiovia.

Kolmas jakso käsittää koulun, torin, hautausmaan, entisen Kansallisosakepankin, seurakuntatalon ja kirkon muodostaman kokonaisuuden korkeimmalla kohdalla mäen päällä. Alue on puistomaisen vehreää. Rakentaminen ei rajaa tiukasti katutilaa.

Kirkon pohjoispuolelta Onkkaalantieltä haarautuu Kankilantie, mikä aloittaa neljännen jakson maisemassa. Kankilantien varsi on tiivistä rakennettu Onkkaalan entinen liikekeskusta. Rakennuskanta koostuu puulautaverhoilluista puolitoistakerroksisista rakennuksista. Puusto on rehevää ja puutarhat runsaskasvisia.

Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteleita 76, 77 ja 117, kaavaselostus, liite 2:
Onkkaalantien keskusta-alueen rakennetun ympäristön selvitys

Onkkaalantien maisemajaksot Kostianvirran ja Nuijanmäen välillä. Karttaan on esitetty keskeiset maiseman kiintopisteet. Kolmiolla on esitetty entisen Tuotannon rakennuksen, entisten Säästöpankin rakennuksen ja entisen Matkustajakodin rakennuksen muodostama visuaalinen portti 2. maisemajaksion pohjoispäässä. Selvitysalueen vaihteleva katutilian hahmo on esitetty mustalla viivalla rajatulla punaisella värialueella.

4 Yhteenveto rakennetun ympäristön ja maiseman arvoista

4.1 Rakennetun ympäristön arvot

Kohteiden arvottamisessa on käytetty seuraavia arviointikriteereitä:

Rakennushistoriallisesti merkittävä kohde saattaa edustaa jotain arkkitehtonista tyyliä tai tyyllivai-
kutteita, jollain tavalla mielenkiintoista, harvinaista tai tyyppillistä rakennusteknistä ratkaisua tai ra-
kennustyyppiä, tai tietylle ajalle tai sosiaaliryhmälle tyyppillistä rakentamisen tapaa.

Maisemallisesti merkittäväksi luokitellussa kohteessa ympäristöarvot ovat tärkeitä. Kohde saattaa
olla osa arvokasta ympäristökokonaisuutta, näkyä ympäristönsä hyvin tai muodostaa oman mai-
semallisen kokonaisuuden. Yksittäinen rakennus voi olla maisemallinen kiintopiste tai kohteella voi
olla merkitystä osana ajallisesti tai tyyllillisesti kerroksellista kokonaisuutta.

Historiallisesti merkittäviksi luokiteltuihin kohteisiin liittyy tapahtuma- tai henkilöhistoriaa tai ne voi-
vat edustaa tiettyä asutushistoriaa tai yhteiskunnan kehityksen vaihetta. Kohde voi liittyä esim.
koululaitoksen, yhdistysten ja seurojen historiaan, teollisuus- tai taloushistoriaan, elinkeinoihin,
uskonnonharjoittamiseen, tapoihin tai henkilöhistoriaan.

Näiden arvojen perusteella valitut kohteet tarkastellaan varsinaisiin arvoluokkiin sijoittamista varten
seuraavien kriteerien pohjalta:

- edustavuus
- tyyppillisuus
- alkuperäisyys, säilyneisyys, muutosten eri tasot yhtenäisyys

Kohteet on jaettu kolmeen eri arvoluokkaan:

1. Kohde on historiallisesti ja maisemallisesti erittäin merkittävä sekä hyvin tai melko hyvin
säilyttänyt rakennushistoriallisen luonteensa.
2. Kohteella on historiallista ja/tai maisemallisesta arvoa. Lisäksi se on säilyttänyt hyvin tai
melko hyvin rakennushistorialliset ominaispiirteensä.
3. Kohde on osa suurempaa historiallisesti merkittävää kokonaisuutta tai se on maiseman
osana merkittävä, vaikka siihen on tehty melko runsaasti/runsaasti rakennushistoriallista
arvoa heikentäviä muutoksia.

Kolmesta selvitysalueen rakennuksesta on laadittu tarkempi rakennusinventointi: entisestä Osuus-
liike Tuotannon rakennuksesta, entisestä Matkustajakodin rakennuksesta ja Osuuspankin raken-
nuksista.

Tarkastelun perusteella kaikki kolme inventoitua kohdetta ovat oman aikakautensa liikerakentami-
sen tyyppisiä edustajia. Rakennuksissa on tehty muutoksia sekä julkisivujen että sisätilojen osalta,
mutta ne ovat säilyttäneet melko hyvin alkuperäiset ominaispiirteensä. Eniten muutoksia on tehty
entisen Osuusliike Tuotannon rakennukseen ja entiseen Matkustajakodin rakennukseen.

Kaikki kolme kohdetta liittyvät Pälkäneen liikekeskustan historiaan. Oman erityispiirteensä Onkkaa-
lantien rakennetun ympäristön historiaan luo eri aikojen pankkirakentaminen: ylempänä kirkonmä-
ellä entinen Kansallisosakepankki Keskustien ja Onkkaalantien risteyksessä, entinen Säästöpankki
Säästäjäntien ja Onkkaalantien risteyksessä sekä Osuuspankin rakennukset. Nämä pankkiraken-
nukset kuvastavat oman aikansa pankkitoimintaan liittyviä mielikuvia arvokkuudesta, luotettavuus-
desta ja edistysellisyydestä.

Inventoidut rakennukset ovat merkittävä osa Onkkaalantien maisemaa ja osana katutilaa rajaavien kaksikerroksisten liikerakennusten sarjaa. Entinen Osuusliike Tuotannon rakennus ja entinen Matkustajakodin rakennus ovat osa aumakattoisten liikerakennusten kokonaisuutta ja kiintopisteinä katumaisemassa.

4.2 Maiseman arvot

Aumakattoiset, hahmoltaan toisiaan muistuttavat rakennukset muodostavat visuaalisen portin maisemaan. Entisen Matkustajakodin (nyk. ravintola Panama) eteläpuolelle muodostuu katuaukio.

Onkkaalantien maiseman arvon muodostavat tiemaisemaa rajaavat eri aikakausien tyypillistä suomalaisten kirkonkylien urbanisointuvaihetta edustavat rakennukset.

Selvitysalue on kokonaisuudessaan osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, Pälkäneen pitäjänkeskus. Selvitysalueen rakentuminen sijoittuu kirkonkylän kehittymisen kolmanteen vaiheeseen, joka käsittää jakson 1900-luvun alusta 1950-luvulle. Kyseisenä ajanjaksona liikekeskustan painopiste siirtyi Kankilantieltä kohti Kostianvirtaa Onkkaalantien varrelle. 1950-luvun jälkeen liikekeskustan painopiste siirtyi edelleen Onkkaalantieltä idemmäksi kohti Lahdentietä ja Keskustien varteen.

Kaavamuutosalue sijaitsee 1900-luvun alkuvuosikymmeninä voimakkaasti rakentuneella alueella, jonka arvot eivät niinkään liity yksittäisten rakennusten kulttuurihistoriallisiin arvoihin vaan esimerkiksi tyypillisestä suomalaisesta kirkonkylien liikerakentamisesta 1900-luvun eri vuosikymmeninä. Erityisen edustavasti Onkkaalantiellä on edustettuina pankkirakennukset.

Lähteet

Painetut lähteet:

1883-1983. Onkkaalan VPK 100 vuotta. Kangasala 1983.

Pälkäne. Pälkäneen kunta. Pälkäne-seura. Valkeakoski 1978.

Kaarninen, Pekka: Aatteesta kaupaksi. Osuustoimintaa Pirkanmaalla 1901-1983. Pirkanmaan Osuuskauppa. Tampere 2012.

Kuuliala, Viljo-Kustaa: Vanhaa Pälkänettä. Riihimäki 1949.

Nissilä, Viljo – Virkkala, K. – Huurre, Matti – Suvanto, Seppo – Koukkula, Tuomo: Pälkäneen historia. Pälkäneen kunta. Vammala 1972.

Pälkäne. Pälkäneen kunta. Pälkäne-seura. Valkeakoski 1978.

Siren, Ulla: Pankki kasvoi kansan rinnalla. Sydän-Hämeen Lehti 11.7.2014.

Teivainen, Lauri: Pälkäneen opas. Pälkäne-Seura. Pälkäne 1956.

Vuorensola, Hannu: Pälkäneen historia II. Pälkäneen kunta. Jyväskylä 1988.

Pälkäneen kunnan rakennusvalvonnan arkisto.

Kartta-aineistot:

”Delieneation öfver passet vid Costia-ån, uti Pälkäne sockn och Tavastehuus lähn : hvaräst år 1713 en drabning gådt för sig emellan finska och ryska armeerne” (Wijk, Erik, (1725-1783) 1751). Upsalan yliopisto. (<http://art.alvin-portal.org/alvin/view.jsf?file=6133>).

Pälkäne Kostianvirta. Sotilaskartta vuodelta 1714. Jyväskylän yliopiston julkaisuarkisto. (<http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-200908173579>) .

H62:2/2-14 Onkkaala. N:ot 1-10 tässä kylässä, N:ot 1-4 Kuulialan kylässä, N:o 1 Pappilan kylässä sekä N:o 1 Tommolan kylässä: kartta ja asiakirjoja rintamaiden sekä edellämainittujen kylien ja Kirpun kylän ulkopalan jaosta. (1763-1805). Säilytetään kansallisarkistossa (https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2546184158).

Pitäjänkartasto, 2141 04 la.* -/- - Pälkäne (1749-1917). Säilytetään kansallisarkistossa (https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2384751295).

H62:2/28-43 Onkkaala; N:ot 1-10 tässä kylässä, N:o 1 Pappilan kylässä ja N:o 1 Tommolan kylässä: kartta ja asiakirjat isojaonjärjestelystä rintamailla (1881-1885). Säilytetään kansallisarkistossa. (https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2546185035).

Senaatin kartasto XVII-XVIII 26 [Pälkäne] (1870-1919). Säilytetään kansallisarkistossa, (https://astia.narc.fi/uusiastia/kortti_aineisto.html?id=2389038335).

Pälkäneen kunnan kartta vuosilta 1924-25. Pälkäneen kunta.

Peruskartta vuodelta 1956. Maanmittauslaitos.

Peruskartta vuodelta 1975. Maanmittauslaitos.

Painamattomat lähteet:

"Muistojen Pälkäne"- Facebook-ryhmä

Sähköpostitse ja suullisesti tietoja ovat antaneet:

Auraneva, Ismo

Kankila, Jyri

Simola, Jaakko

Vainio, Matti

Valokuvat on ottanut Helena Väisänen, ellei kuvan yhteydessä toisin mainita.

RAKENNUSKULTTUURIN KOHDEINVENTOINTILOMAKE		Kohdenumero
1. Kohde	Entinen Osuusliike Tuotannon rakennus, Onkkaalantie 71	
2. Kylä, rekisterinumero ja koordinaatit		
3. Osoite	Onkkaalantie 71	
4. Omistaja ja omistajan osoite	Kiinteistö Oy Onkkaalanraitti	
5. Rakennuskanta ja historia		
<p>Onkkaalantiehen rajautuva kaksikerroksinen liikerakennus sekä yksikerroksinen liike- ja varastorakennus, joka on rakennettu kiinni kaksikerroksiseen rakennuksen osaan.</p> <p>Pälkäneen osuuskauppa perustettiin vuonna 1907 ja kauppa aloitti toimintansa vuonna 1908. Kauppa toimi vuoteen 1913 saakka apteekkari Edvard Gustafssonin omistamassa talossa nykyisellä paikallaan.</p> <p>Kauppa siirtyi Osuusliike Tuotannon omistukseen vuonna 1926. Rakennuksen nykyinen ulkoasu on peräisin Osuusliike Tuotannon ajalta. Onkkaalantien suuntaan olevat ikkunat ja ovi muutettiin vuonna 1956 suuriksi näyteikkunoiksi.</p> <p>Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa oli myymälätilat, joihin oli käynti Onkkaalantien puolelta. Rakennuksen toisessa kerroksessa oli myymälänhoitajan asunto. Kellarissa oli kellaritilaa ja sauna.</p> <p>Onkkaalantietä on loivennettu täyttämällä ja korottamalla tietä, minkä johdosta tien varressa sijaitseva rakennus rakennus ja sen piha-alue on jäänyt tienpintaa alemmaksi.</p> <p>Osuuskaupan varasto rakennettiin Onkkaalantien varressa sijaitsevan liikerakennuksen taakse. Vuonna 1955 vanha varasto purettiin ja uusi varasto rakennettiin kiinni myymälärakennukseen. Rakennuksessa oli myös viljankuivaamo. Varastorakennusta laajennettiin vuosina 1961 ja 1996. Vuonna 1961 tehtiin varaston yhteyteen autotalli myymäläautoa varten. Myöhemmin 1900-luvulla varastorakennuksen julkisivuja on muutettu muun muassa uusimalla ensimmäisen kerroksen ikkunat ja rakentamalla varasto-osan kulmaan monikulmainen torniosa.</p>		

Oikealla Osuusliike Tuotannon rakennus Pälkäneellä. Vasemmalla näkyvä rakennuksen osa kuuluu Lehmusvirran kauppaan. Lähde: Aatteesta kaupaksi 1901-1983.

6. Rakennusten kuvaus

Rakennuksen n:o	1.	2.
Nyk.käyttö	Liikerakennus	Liikerakennus, toimisto ja varasto
Rak.aika	Ennen 1926	1955
Suunnittelija	Ei tiedossa	Ei tiedossa
Kerros-luku	2	1
Perusta	Hirsi, betoni	Betoni
Runko	Hirsi	Puu
Kattomuoto	Aumakatto	Harjakatto

Kate	Pelti	Pelti
Vuoraus	Puulauta, vaaka	Puulauta
Ulkovärit	Vaaleankeltainen, katto vihreä	Vaaleankeltainen, katto vihreä
Ikkunat	6-ruutuiset, 1-ruutuiset	Useita eri kokoja ja muotoja
Sisätilat		
Kunto	Kohtalainen. Rakennukset hirsirunko on jäänyt osittain Onkkaalantietä korotettaessa maan alle.	Hyvä
Erityispiirteet		

Rakennuksissa on vaaleankeltaiset puulautaverhoillut julkisivut, joissa on valkoiset nurkkalautoitukset, ikkunan puitteet ja verholaudat sekä vihreät katot. Liikerakennuksessa on aumakatto ja varas-tossa harjakatto. Rakennuksen kokonaisala on nykyisin 828 m². Rakennuksessa toimii urheilu- ja kalastustarvikeliike, kampaamo-parturi ja kukkakauppa. Rakennuksen toisessa kerroksessa on kolme asuinhuoneistoa. Varasto-osassa toimii kukkakauppa ja lisäksi siinä on toimistotiloja ja varastotilaa.

Onkkaalantie 71 kuvattuna syksyllä 2021. Valokuva: Helena Väisänen.

7. Luettelointiperuste

Rakennushistoriallinen	X	Rakennus on säilyttänyt melko hyvin rakennushistorialliset ominaispiirteensä. Onkkaalantien varressa oleva rakennuksen osa edustaa 1900-luvun alkupuolen liikerakentamista. Rakennuksen arvoa heikentävät tehdyt julkisivumuutokset ja se, että rakennus on jäänyt osittain Onkkaalantien tienpinnan alapuolelle. Rakennuksella on historiallista arvoa, koska se liittyy Pirkanmaan Osuuskauhan historiaan ja Pälkäneen keskustan liikekeskustan historiaan. Rakennus on merkittävä osa maisemaa, sillä se rajaa Onkkaalantien katumaisemaa ja on osa kaksikerroksisten aumakattoisten liikerakennusten sarjaa.
Historiallinen	X	
Maisemallinen	X	
Arvoluokka	2	

8. Lähteet *Kaarninen, Pekka:* Aatteesta kaupaksi. Osuustoimintaa Pirkanmaalla 1901-1983. Pirkanmaan Osuuskauppa. Tampere 2012.
Vuorensola, Hannu: Pälkäneen historia II. Pälkäneen kunta. Jyväskylä 1988.
Pälkäneen kunnan rakennusvalvonnan arkisto.

9. Suullisia ja kirjallisia tietoja ovat antaneet
Auraneva, Ismo; Vainio, Matti, Simola, Jaakko

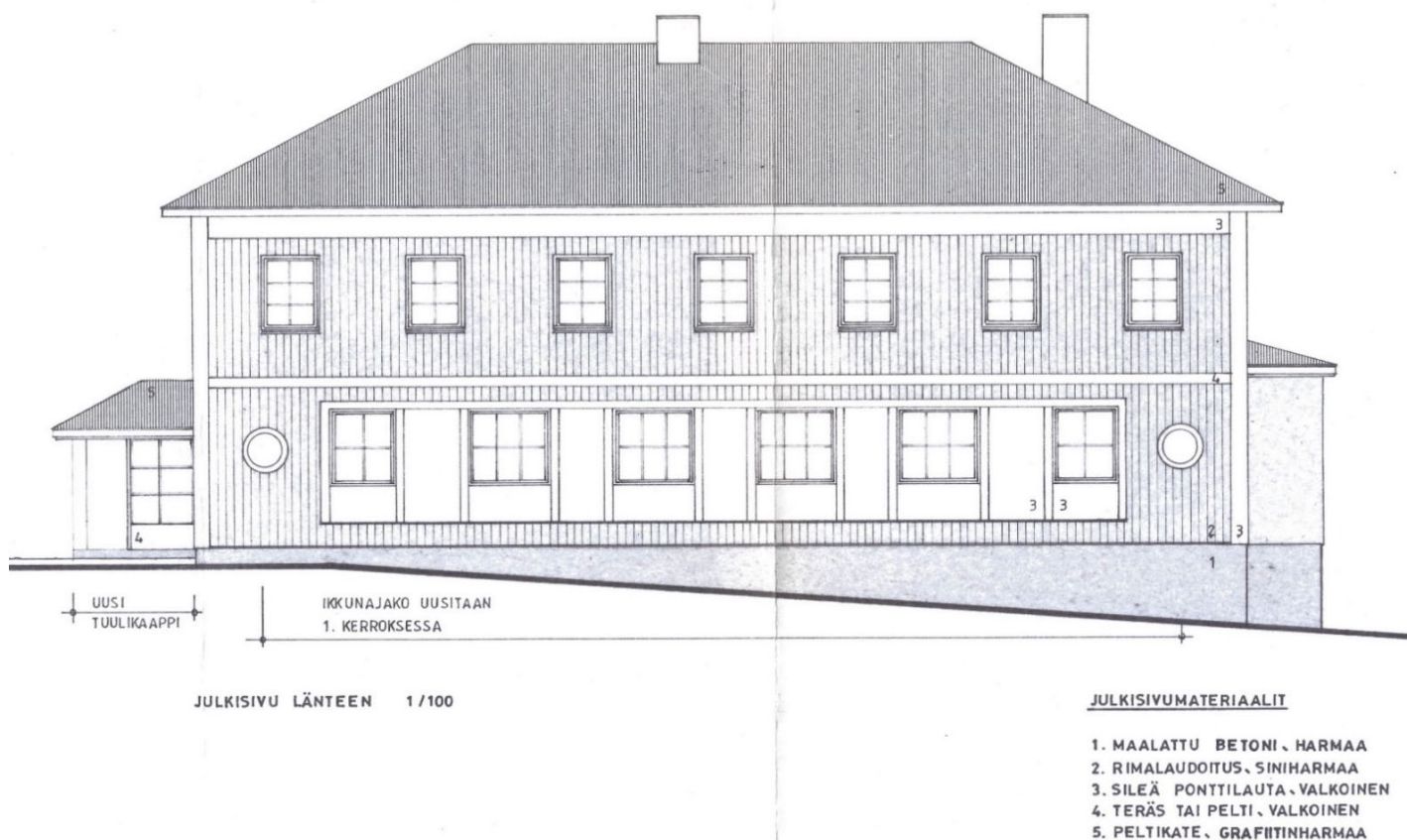
10. Lomakkeen täyttäjät
10.8.2022 Helena Väisänen

RAKENNUSKULTTUURIN KOHDEINVENTOINTILOMAKE	Kohdenumero
--	--------------------

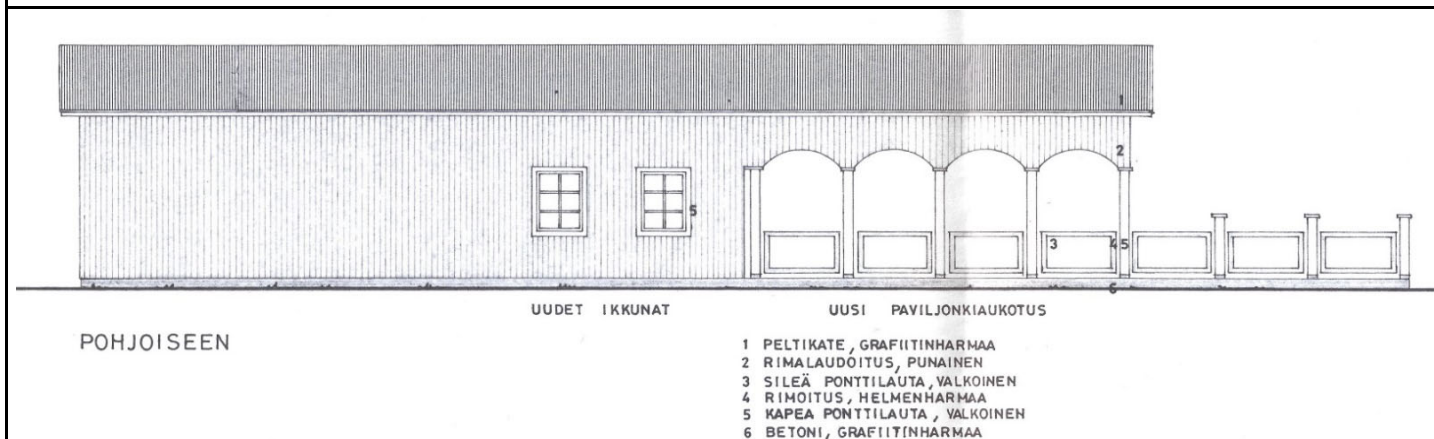
1. Kohde	Entinen Matkustajakoti, Ravintola Panama
2. Kylä, rekisterinumero ja koordinaatit	
3. Osoite	Onkkaalantie 74
4. Omistaja ja omistajan osoite	Jani Tainio

5. Rakennuskanta ja historia

Kaksikerroksinen rakennus, jonka ensimmäisessä kerroksessa on ravintola ja toisessa kerroksessa on asuntoja. Rakennus on toiminut liikerakennuksena, matkustajakotina ja vuodesta 1985 lähtien ravintolana. Aiemmin rakennuksessa on toiminut mm. Iltasen lihakauppa ja savenvalaja Helin. Rakennuksen rakennusajankohta ei ole tiedossa. Kun rakennus muutettiin ravintolaksi, kellariin tehtiin tilat discoa varten. Katutason ikkunajako ja ikkunat muutettiin. Vuonna 1985 pihalla oleva talousrakennus muutettiin kesäravintolaksi tekemällä rakennukseen uudet ikkunat ja varaston päätyyn katettu terassi. Vuonna 1998 toisen kerroksen majoitustilat muutettiin asunnoiksi.

Julkisivupiirros Onkkaalantielle vuonna 1985 tehdyistä muutoksista. Lähde: Pälkäneen kunnan rakennusvalvonnan arkisto.

Julkisivupiirros piharakennukseen vuonna 1985 tehdyistä muutoksista. Lähde: Pälkäneen kunnan rakennusvalvonnan arkisto.

6. Rakennusten kuvaus

Rakennuksen n:o	1.	2.
Nyk.käyttö	Ravintola, asuinrakennus	Kesäravintola, varasto
Rak.aika	1900-luvun alku, tarkempi ajankohta ei tiedossa	Ei tiedossa
Suunnittelija	Ei tiedossa	Ei tiedossa
Kerros-luku	2	1
Perusta	Betoni/ tiili	Betoni
Runko	Hirsi	Puu
Kattomuoto	Aumakatto	Harjakatto
Kate	Pelti	Pelti
Vuoraus	Puulauta, pysty, peiterimat	Puulauta, pysty, peiterimat
Ulkovärit	Vaaleansininen, katto harmaa, verhouslaudat ja ikkunanpuitteet valkoiset	Punainen, katto tumma, verhouslaudat, ikkunanpuitteet ja kaiteet valkoiset
Ikkunat	6-ruutuiset, 1-ruutuiset	1-ruutuiset
Sisätilat		
Kunto	Kohtalainen. Julkisivuverhouksessa ja sokkelissa on näkyviä vaurioita.	Hyvä
Erityispiirteet		

Kaksikerroksinen rakennus on hirsirunkoinen ja siinä on vaaleansininen pystysuuntainen julkisivulaudoitus. Nurkka- ja verholaudat ja ikkunanpuitteet ovat valkoiset. Ikkunat ovat kuusiruutuiset. Rakennuksessa on aumakatto.

Katemateriaalina on tummanharmaa pelti.

Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on ravintola ja toisessa kerroksessa on kuusi asuntoa. Kerrosalaa on yhteensä 404 kem².

Sisäpihalla on yksikerroksinen, puulautaverhottu, harjakattoinen talousrakennus.

Ravintola- asuinrakennus kuvattuna keväällä 2022. Valokuva: Helena Väisänen.

Vasemmalla kesäravintola-/varastorakennus. Oikealla ravintola-/asuinrakennus. Valokuva: Helena Väisänen.

7. Luettelointiperuste

Rakennushistoriallinen	X	Rakennus on säilyttänyt melko hyvin rakennushistorialliset ominaispiirteensä. Rakennus edustaa 1900-luvun alkupuolen liikerakentamista. Rakennuksen arvoa heikentävät tehdyt julkisivumuutokset. Rakennuksella on historiallista arvoa osana Pälkäneen keskustan liikekeskustan historiaa. Rakennus on merkittävä osa maisemaa, sillä se rajaa Onkkaalantien katumaisemaa ja on osa kaksikerroksisten aumakattoisten liikerakennusten sarjaa.
Historiallinen	X	
Maisemallinen	X	
Arvoluokka	2	

8. Lähteet Pälkäneen kunnan rakennusvalvonnan arkisto.

9. Suullisia ja kirjallisia tietoja ovat antaneet

Vainio, Matti, Simola, Jaakko

10. Lomakkeen täyttäjä

10.8.2022 Helena Väisänen

RAKENNUSKULTTUURIN KOHDEINVENTOINTILOMAKE		Kohdenumero
1. Kohde	Osuuspankki	
2. Kylä, rekisterinumero ja koordinaatit		
3. Osoite	Onkkaalantie 70	
4. Omistaja ja omistajan osoite	Kiinteistö Oy Pälkäneen Op-Kiinteistöt	

5. Rakennuskanta ja historia

Vuonna 1954 rakennettu kaksikerroksinen tiilirunkoinen pankkirakennus, yksikerroksinen vuonna 1978 rakennettu laajennusosa sekä kolmekerroksinen tiiliverhoiltu asuinkerrostalo.
Pälkäneen Osuuskassa perustettiin vuonna 1914. Pankki sijaitsi Salmentakana. Pankille ostettiin oma talo Onkkaalasta Onkkaalantien varresta ja konttori siirrettiin sinne.
Sotien jälkeen 1940-luvun lopulla yksityisen rakentamisen ja yritysten lainoitustarve kasvoi voimakkaasti. Osuuspankki hoiti Pälkäneellä suurimman osan karjalaisten asuntorahoituksesta. Pankki vaurastui ja 1954 pankille rakennettiin uusi kaksikerroksinen tiilirunkoinen pankkirakennus tontin eteläosaan. Vanha rakennus oli pankin toimintaan liian pieni ja sijaitsi liian lähellä tietä.
Pankkitilat olivat rakennuksen 1. kerroksessa. Rakennuksen toisessa kerroksessa oli kolme asuntoa. Kellarissa oli sosiaali- ja kokoustilat sekä arkisto.
Sisäpihalla sijainneen talousrakennuksen paikalle rakennettiin kolmekerroksinen asuinrakennus vuonna 1970.
Vuonna 1978 pankkia laajennettiin rakennuksella, joka rakennettiin kiinni vanhaan pankkirakennukseen ja asuinrakennukseen. Vuoden 1978 rakennusosa sijaitsee samalla paikalla kuin ensimmäinen pankin käytössä ollut rakennus.

Pälkäneen Osuuskassan rakennus valmistui vuonna 1954. Rakennuksessa toimi myös Posti. Lähde: Pälkäneen historia II.

Pälkäneen Osuuspankin laajennusosa vuodelta 1978. Lähde: Pälkäne. Pälkäneen kunta. Pälkäne-seura. Valkeakoski 1978.

6. Rakennusten kuvaus

Rakennuksen n:o	1.	2.
Nyk.käyttö	Liikerakennus	Pankki
Rak.aika	1974	1978
Suunnittelija	Rakennusmestari Keijo Rantala	Insinööritoimisto Tuomo Penttilä
Kerrosluku	2	1
Perusta	Betoni	Betoni
Runko	Tiili	Betoni
Kattomuoto	Harjakatto	Tasakatto
Kate	Pelti	Huopa
Vuoraus	Rappaus	Punatiili, lasi,
Ulkovärit	Vaaleankeltainen, tummanruskeat	Punainen, harmaa
Ikkunat	4-ruutuiset, pysty- ja vaakajaolla, metallia	Julkisivuikkunat kadulle päin
Sisätilat		
Kunto	Hyvä	Hyvä
Erityispiirteet	Katetut sisäänkäynnit, graniittiporras ja laatoitukset sisäänkäynnin julkisivutehosteena	Nauhamainen räystääslinja, ruskea julkisivulasi räystääslinjan yläreunassa, muottilautoitus sokkelissa
Rakennuksen n:o	3.	
Nyk.käyttö	Asuinkerrostalo	
Rak.aika	1970	
Suunnittelija	Insinööritoimisto Tuomo Penttilä	
Kerrosluku	3	
Perusta	Betoni	
Runko	Betoni	
Kattomuoto	Tasakatto	
Kate	Huopa	
Vuoraus	Punatiili	
Ulkovärit	Punatiili	
Ikkunat	2- ja 3-ruutuiset	
Sisätilat		
Kunto	Hyvä	
Erityispiirteet		

Vuonna 1954 rakennettu kaksikerroksisessa tiilirunkoisessa pankkirakennuksessa on vaaleankeltaiset rapatut julkisivut ja punasävyinen harjatto. Ikkunat on uusittu noudattaen vanhaa ruutujakoa. Katemateriaalina on pelti. Rakennuksessa on Onkkaalantien puolella kaksi sisäänkäyntiä, joissa on lippamaiset katokset. Kerrosalaa rakennuksessa on 274 kem². Kolmekerroksinen punatiiliverhoiltu, kahitiilirunkoinen asuinrakennus rakennettiin tontin takaosaan vuonna 1970. Samassa yhteydessä purettiin vanha puinen Osuuskassan rakennus. Rakennuksessa on 8 asuntoa. Rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on kuusi autotallia. Kerrosalaa on yhteensä 635 kem². Rakennus on tasakattoinen. Katemateriaalina on tummanharmaa huopa.

Vuonna 1978 pankkia laajennettiin rakennuksella, joka rakennettiin kiinni vanhaan pankkirakennukseen ja asuinrakennukseen. Rakennus on betoni- ja tiilirunkoinen. Onkkaalantien puolella on isot lasi-ikkunat ja räystäslinjan yläpuolella ruskea nauha-aihe. Kerrosalaa on yhteensä 274 kem². Rakennus on tasakattoinen. Katemateriaalina on tummanharmaa huopa.

Osuuspankin kiinteistön rakennukset kuvattuna keväällä 2022. Valokuva: Helena Väisänen.

Vasemmalla vuonna 1954 rakennettu pankki ja oikealla vuonna 1970 rakennettu asuinkerrostalo. Valokuva: Helena Väisänen.

Osuuspankki kuvattuna syksyllä 2021. Valokuva: Helena Väisänen.

7. Luettelointiperuste

Rakennushistoriallinen	X	Onkkaalantien varren kaksi eri-ikäistä ja tyyliltään erilaista rakennusta edustavat pankkirakentamista 1950- ja 1970-luvuilla. Rakennuksilla on historiallista arvoa osana Pälkäneen keskustan liikekeskustan historiaa. Onkkaalantien puoleiset rakennukset ovat merkittävä osa maisemaa, sillä ne rajaavat Onkkaalantien katumaisemaa ja ovat osa tien varren liikerakennusten sarjaa. Osuuspankin rakennus on osa Onkkaalantien varren edustavaa pankkirakennusten sarjaa.
Historiallinen	X	
Maisemallinen	X	
Arvoluokka	2	

8. Lähteet Pälkäne. Pälkäneen kunta. Pälkäne-seura. Valkeakoski 1978.
Vuorensola, Hannu: Pälkäneen historia II. Pälkäneen kunta. Jyväskylä 1988.
Pälkäneen kunnan rakennusvalvonnan arkisto.

9. Suullisia ja kirjallisia tietoja ovat antaneet

Vainio, Matti, Simola, Jaakko

10. Lomakkeen täyttäjä

14.4.2022 Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA

ASEMAKAAVAN MUUTOS ONKKAALANTIELLÄ SEKÄ OSASSA KORTTELEITA 76, 77 JA 117

PALAUTERAPORTTI 26.04.2022

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA (21.12.2022)

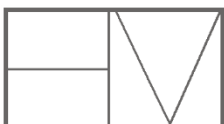
Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pälkäneen rakennus ja ympäristöjaosto	09.02.2022
Pirkanmaan liitto	14.02.2022
Pirkanmaan maakuntamuseo	24.02.2022
Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta	06.04.2022

Pälkäneen rakennus- ja ympäristöjaosto lausui, ettei sillä ole huomautettavaa Onkkaalantien ja osan kortteleista 76, 77 ja 117 asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Pirkanmaan liitto lausui, että se ei anna lausuntoja ko. aineistoista.

LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan maakuntamuseo: Onkkaalantie on osa keskiaikaista tielinjaa Hämeenlinnasta Pälkäneen kautta Tammerkoskelle. Yhä käytössä oleva tie ei ole kiinteä muinaisjäännös, mutta tielinjaus on syytä säilyttää muistona keskiaikaisesta tieverkostosta. Historiallinen tien linjaus on merkitty liitekarttaan vaaleanpunaisella viivalla. Kohteen merkintänä tulee osoittaa "s/Historiallinen tielinja: Tien linjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tavanomaiset tien hoito ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suuremmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuuseon kanssa."	Pälkäneen kunnanhallitus: Onkkaalantie tullaan osoittamaan kaavassa maakuntamuseon esittämällä kaavamääräyksellä.
Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta: Tekninen lautakunta esittää, että kaavassa huomioidaan riittävällä tasolla katujen kunnossapidon, liikenteen turvallisuuden sekä ympäristön viihtyvyyden mahdollistuminen.	Pälkäneen kunnanhallitus: Samanaikaisesti asemakaavahankkeen aikana Onkkaalantielle laaditaan katusuunnitelma, jossa esitetään muun muassa liikenneturvallisuutta ja viihtyisyyttä parantavia toimenpiteitä. Tarvittaessa suunnittelun aikana esiin tulevat tarpeet voidaan huomioida asemakaavaa laadittaessa.

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

MUISTIO 23.3.2022

PÄLKÄNEEN KUNTA

Onkkaalantien asemakaava ja asemakaavan muutos

ja

Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteleita 76, 77 ja 117

VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika 7.3.2022 klo 9.30-11.00.

Paikka Teams

Läsnä:

Honkanen Reijo, tarkastaja, Pirkanmaan ELY-keskus

Huttunen Minna, liikenteen ja maankäytön asiantuntija, Pirkanmaan ELY-keskus

Nina Nenonen, ylitarkastaja, Pirkanmaan ELY-keskus

Hanna Djupsjöbacka, Pirkanmaan liitto

Miinu Mäkelä, tutkija, Pirkanmaan maakuntamuseo

Pauliina Pikka, kunnanjohtaja, Pälkäneen kunta

Harri Apell, tekninen johtaja, Pälkäneen kunta

Arttu Jokinen, rakennustarkastaja, Pälkäneen kunta

Reijo Keskinen, rakennus- ja ympäristöjaoston pj, Pälkäneen kunta

Antti-Jussi Mikkola, teknisen lautakunnan pj, Pälkäneen kunta

Helena Väisänen, arkkitehti, Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Käsiteltävät asiat:

1. NEUVOTTELUN AVAUS JA JÄRJESTÄYTYMINEN

Sovittiin, että Harri Apell toimii neuvottelussa puheenjohtajana ja Helena Väisänen laatii muistion.

Osallistujat esittäytyivät.

2. HANKKEIDEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Harri Apell ja Helena Väisänen esittelivät hankkeiden keskeiset lähtökohdat, tarpeet ja tavoitteet.

Helena Väisänen kertoi, että hän on tavannut osallistumis- ja arviointisuunnitelmien nähtävilläolon aikana kortteleiden 76, 77 ja 117 maanomistajat tai heidän edustajansa. Hän on keskustellut katusuunnitelman tarpeista ja kuullut maanomistajien toiveita rakennuspaikkojen kehittämisestä ja muista asioista, jotka tulisi ottaa huomioon asemakaavaa laadittaessa.

Minna Huttunen täydensi Onkkaalantien OAS:n kohtaa ”Kaava-alueen sijainti” siten, että kaava-alue käsittää myös osan Keskustiestä.

Miinu Mäkelä totesi, että kulttuurihistorian kannalta on erityisen tärkeää historiallinen tien linja, joka on säilynyt samana keskiajalta saakka.

Hanna Djupsjöbacka kertoi, että Pirkanmaan liitto ei anna erillistä lausuntoa OAS:sta. Hän huomautti, että maakuntakaavassa osoitettu kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeen rajausta ei koske taajama-alueita, jota molemmat kaava-alueet ovat. Merkinnällä on osoitettu maatalous-alueita ja maa- ja metsätalousalueita.

Hanna Djupsjöbacka toi esille, että Pälkäneellä ei ole yleiskaavaa. Djupsjöbacka kannustaa kuntaa laatimaan yleiskaavan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmista ei ollut muuta huomautettavaa.

3. ALUSTAVAT KAAVALUONNOKSET

Helena Väisänen esitteli kahta vaihtoehtoista alustavaa kaavaluonnosta korttelien 76, 77 ja 117 alueelle. Vaihtoehdot poikkeavat toisistaan korttelin 77 pohjoisosan osalta siten, että ensimmäisessä vaihtoehdossa Onkkaalantien katualueen reunassa oleva liikerakennus ”Urheilukalastus” on esitetty purettavaksi ja vaihtoehdossa 2 säilytettäväksi. Vaihtoehto, jossa ”Urheilukalastus” on esitetty purettavaksi, perustuu rakennuksen omistajan kanssa käytyyn keskusteluun. Omistaja on kertonut, että Onkkaalantietä on korotettu rakennuksen edustalla siten, että rakennuksesta on jäänyt merkittävä osa maan alle. Omistajan mukaan rakennuksen maan alle jääneet osat ovat huonossa kunnossa.

Molemmissa vaihtoehdoissa on osoitettu uudisrakentamista korttelin 77 pohjoisosaan liikerakennuksen ”Urheilukalastus-kukkakauppa” kohdalle ja liikerakennus Löytötexin kohdalle sekä korttelin 117 pohjoisosan, ravintola Panaman tontin takaosaan Säästäjäntien puolelle ja Osuuspankin korttelialueelle Onkkaalantien varteen.

Minna Huttunen totesi, että luonnoksissa on huomioitu katusuunnitelman lähtökohdat. Katusuunnittelun kannalta oleellista alueella on liikenneturvallisuuden parantaminen ja liittymien järjestäminen korttelialueille.

Miinu Mäkelä totesi, että kaava-alueelta on tarpeen laatia selvitys rakennetun ympäristön arvoista. Tarpeellista on selvittää rakennuskohtaisesti inventointilomakkeilla keskeisten rakennusten kulttuurihistorialliset arvot. Lisäksi selvityksessä on tarpeen arvioida rakennusten kaupunkikuvallista merkitystä sekä alueen suhdetta koko keskustan arvoihin. Maakuntamuseo on lausunut selvityksen laatimisesta ja tiealueelle sopivasta kaavamääräyksestä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta antamassaan lausunnossa.

Reijo Honkanen totesi, että koska alueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa, on kaavaselostukseen sisällytettävä yleiskaavallinen tarkastelu. ”Urheilukalastus”-liikerakennuksella on Honkasen mukaan nähtävissä lähtökohtaisesti kaupunkikuvallista merkitystä. Korttelissa 117 esitetty ratkaisu, jossa asuntojen pihat avautuvat osin katualueelle päin, edellyttää Honkasen mukaan hyvää suunnittelua, jotta piha-alueet on mahdollista suojata riittävästi aidalla tai kasvillisuudella.

Hanna Djupsjöbacka totesi, että Onkkaalantie on kaupunkikuvallisesti viehättävä ja omaperäinen. Laadittava selvityksessä tulisi hänen mukaansa kiinnittää erityistä huomiota kyläkuvaan ja maisemalliseen analyysiin. Maisemaa arvioitaessa huomioitavaksi tulee myös kirkon tornin näkyvyys sekä alueen ”noppamainen” rakennuskanta. Lähtökohtaisesti alueen keskeiset arvot on kirjattu alueella sijaitsevan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin kuvaukseen. Kasvillisuuden osoittamista katualueelle Djupsjöbacka pitää hyvänä.

Antti-Jussi Mikkola kertoi, että ”Urheilu-kalastus” on vanha Tuotannon rakennus. Mikkola totesi, että rakennusta on muutettu merkittävästi alkuperäisestä asustaan. Rakennus on jäänyt alaosaan pahasti maan alle. Lisäksi Mikkola toi esille, että rakennus on liikenneturvallisuuden kannalta riski, koska rakennus sijaitsee osittain katualueella ja peittää risteysalueen näkyvyyttä. Rakennuksen purkaminen olisi liikenneturvallisuuden kannalta hyvä asia.

Pauliina Pikka totesi, että ”Urheilu-kalastus” sopii maisemallisesti hyvin nykyiselle paikalleen, mutta sen korjauskelpoisuus tulisi selvittää.

Harri Apell totesi, että ”Urheilu-kalastus”-rakennuksen kunto on tarpeen selvittää kaavoituksen aikana. Apellin mukaan Onkkaalantiellä on säilynyt vanhaa ilmettä.

Minna Huttunen totesi, että ”Urheilu-kalastus” rakennuksen ja sitä vastapäätä Onkkaalantien toisella puolella olevien rakennusten muodostama ”porttikohta” olisi mahdollisuus kaupunkikuvallisen korostamisen kannalta.

Miinu Mäkelä kertoi, että ensin on selvitettävä ”Urheilu-kalastus”-rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot. Sen jälkeen on selvitettävä rakennuksen kunto ja se onko rakennus kunnostettavissa/ onko se mahdollista säilyttää. Lähtökohtaisesti rakennus tulisi suojella, mutta sitä varten tarvitaan selvitykset arvoista ja kunnosta.

4. JATKOTOIMENPITEET

Harri Apell totesi, että kaavaa varten laaditaan tarvittava rakennetun ympäristön selvitys ja yleiskaavallinen tarkastelu.

Valmisteluvaiheessa harkitaan, on tarvetta laittaa nähtäville kahta vaihtoehtoista luonnosta.

Rakennetun ympäristön selvitystä varten ollaan yhteydessä ”Urheilu-kalastus”-rakennuksen omistajaan.

Miinu Mäkelä totesi, että rakennetun ympäristön selvitys olisi hyvä olla käytettävissä ennen luonnoksen asettamista nähtäville.

Myös Reijo Honkanen totesi, että ainakin oleelliset selvitykset olisi hyvä olla olemassa ennen luonnosvaiheen nähtäville asettamista.

Harri Apell kertoi, että katusuunnitelmat ovat tekeillä yhtä aikaa kaavan laatimisen kanssa.

Minna Huttunen kertoi, että tavoitteena on, että asemakaavaa ja katusuunnitelmaa esiteltäisiin yhtä aikaa samassa esittelytilaisuudessa kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana.

5. MUUT AJANKOHTAISET KAAVAHANKKEET

Tervapirtin asemakaavan muutos

Harri Apell kertoi tarpeesta Tervapirtin alueen asemakaavan muuttamiseksi. Alueelle on suunnitteilla uutta liikeyritystä, jota varten voimassa olevan asemakaavan rakennusoikeus ei ole määrältään riittävä. Alue sijaitsee pohjavesialueella, mikä on huomioitava kaavaa laadittaessa. Alueella on nykyisin öljylämmitys, joka on tavoitteena vaihtaa tulevaisuudessa hakelämpöön. Tervapirtintietä on tarvetta siirtää ja Lahdentien varressa oleva suojaviheralue poistaa siten, että korttelialuetta on mahdollista laajentaa. Alue on nykyisellään rakennettua aluetta ja

hiekkakenttää. Kaavan laatimisessa huomioidaan VT 12 parannussuunnitelma ja liikenteen lisääntyminen.

Pauliina Pikka totesi, että hanke on Pälkäneen kunnalle tärkeä. Kaavamuutoksena kyseessä on lähtökohtaisesti pieni muutos, joka koskee lähinnä rakennusoikeutta.

Minna Huttunen totesi, että on hyvä tilanne, että alueella on Lahdentien vieressä aluetta palveleva rinnakkaistie. Kaavan laatimisessa tulee huomioida liikennemäärät ja liikenteen vaikutukset. Lähtökohtaisesti alue on liikerakentamiseen hyvin soveltuva sijaintinsa ja liikennejärjestelyjensä puolesta. Lähtökohtaisesti alueen kehittämällä ei ole VT12:lle negatiivisia vaikutuksia. Kaavassa osoitetun suojaviheralueen merkitys ei ole tiedossa. Rinnakkaistielle on tarpeellista jättää jatkossakin varaus.

Miinu Mäkelä totesi, että lähtökohtaisesti oleellisia ovat maisemalliset vaikutukset.

Hanna Djupsjöbacka totesi, että maakuntakaavan näkökulmasta tarkasteltaviksi tulevat erityisesti kaupan mitoitus ja matkailun tukeminen.

Aurinkopuisto

Harri Apell tiedusteli, onko Pirkanmaalla aurinkopuistohankkeita ja mitä asioita tulisi lähtökohtaisesti huomioida sellaista harkittaessa.

Reijo Honkanen kertoi, että Teiskossa on yksi hanke. Aurinkopuistoissa oleellista on maisemaan sovittaminen. Lähtökohtaisesti aurinkopuistot herättävät vähemmän intohimoja kuin tuulivoima.

Harri Apell totesi, että aurinkovoima voisi herättää positiivisiakin ajatuksia, jos sellainen olisi maisemassa.

Hanna Djupsjöbacka kertoi, että kannattaa olla yhteydessä Pirkanmaan liittoon liris Lehkoseen, joka on tehnyt maakuntakaavaa varten selvityksiä energiasta.

Neuvottelu päätettiin klo 11.00.

Liitteet:

Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteleita 76, 77 ja 117, osallistumis- ja arviointisuunnitelma 21.12.2021

Onkkaalantien asemakaava ja asemakaavan muutos, osallistumis- ja arviointisuunnitelma 21.12.2021

Katsottavissa ja ladattavissa linkin kautta:

[Asemakaavaluonnos](#)

Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteleita 76, 77 ja 117, alustavat kaavaluonnosvaihtoehdot (kaavakartat ja havainnekuvat) 22.2.2022

Onkkaalantien asemakaava ja asemakaavan muutos, alustava kaavaluonnos määräyksineen 22.2.2022

PÄLKÄNEEN KUNTA

ASEMAKAAVAN MUUTOS ONKKAALANTIELLÄ SEKÄ OSASSA KORTTELEITA 76, 77 JA 117

PALAUTERAPORTTI 10.08.2022

KAVALUONNOS (26.4.2022)

Saapuneet lausunnot:

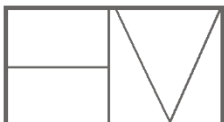
Palautteen antaja	Pvm
Pirkanmaan liitto	10.06.2022
Pirkanmaan ELY-keskus	10.06.2022
Pälkäneen rakennus ja ympäristöjaosto	13.06.2022
Pirkanmaan maakuntamuseo	14.06.2022

Saapuneet mielipiteet:

	Pvm
Mielipide #1	13.06.2022

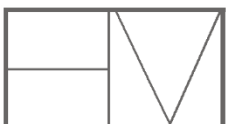
Pälkäneen rakennus- ja ympäristöjaosto lausui, ettei sillä ole huomautettavaa Onkkaalantien ja osan kortteleista 76, 77 ja 117 asemakaavan muutoksen kaavaluonnoksesta.

LAUSUNTO	VASTINE
<p>Pirkanmaan liitto:</p> <p>Pirkanmaan liitto toteaa, että asemakaavamuutosta laadittaessa tulee ottaa huomioon maakuntakaavan Keskustatoimintojen alue -merkintään liittyvä suunnittelumääräys. Kaavamääräyksen mukaisesti alueen suunnittelussa on mm. otettava huomioon kaupunkikuvan omaleimaisuus ja turvattava kulttuuriympäristöjenarvojen säilyminen.</p> <p>Asemakaavatyön aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa 7.3.2022 Pirkanmaan liitto toi mm. esiin, että alueen suunnittelun tärkeä lähtökohta on valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön RKY 2009 -kohdekuvaus, johon on kirjattu alueen keskeiset ominaispiirteet. Kuvauksessa todetaan Pälkäneen pankki- ja liikerakennusten merkitys kuntakeskuksen kehitystarinan osana.</p> <p>Asemakaavan suunnittelutyön tueksi on laadittu Onkkaalantien keskusta-alueen rakennetun ympäristön selvitys (14.4.2022), jossa on</p>	<p>Pälkäneen kunnanhallitus:</p> <p>Kaavaa täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.</p>

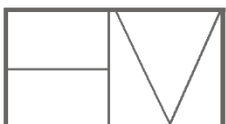

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

<p>myös tunnistettu Osuusliike Tuotannon, Matkustaja kodin ja Osuuspankin rooli osana Pälkäneen liikekeskustan historiaa. Selvityksen mukaan "inventoidut rakennukset ovat merkitävä osa Onkkaalantien maisemaa ja osana katutilaa rajaavien kaksikerroksisten liikerakennusten sarjaa. Entinen Osuusliike Tuotannon rakennus ja entinen Matkustajakodin rakennus ovat osa aumakattoisten liikerakennusten kokonaisuutta ja kiintopisteinä katu maisemassa."</p> <p>Em. selvitysten perusteella Pirkanmaan liitto katsoo, että asemakaavan jatkosuunnittelussa tulee selkeästi edetä kaavaselostuksessa (s .19) esitetyn "Osittain säilyttävä toteuttamismahdollisuus" -suunnitteluratkaisun pohjalta, jossa Onkkaalantien varsi alueen keskeinen rakennusperintö säilytetään, mutta jossa on sijaa myös uudelle rakentamiselle ja keskusta-alueen kehittämiselle. Tärkeää on, että Pälkäneen keskustaraitin keskeisten ominaispiirteiden säilyminen voidaan varmistaa riittävin asemakaava merkinnöin ja -määräyksin.</p>	
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus:	Pälkäneen kunnanhallitus:
<p>Korttelialueiden reunat tulee merkitä mahdollisuuksien mukaan istutettavaksi alueen osaksi tai puilla ja pensilla istutettavaksi alueen osaksi. Istutettava alueen osa parantaa korttelien sopeutumista maisemaan ja suojaa asuntoja esimerkiksi liikennemelua tai valon häiritsevyyttä vastaan.</p>	<p>Onkkaalantielle laaditaan asemakaavan muutoksen kanssa samanaikaisesti laadittavaan katusuunnitelma, johon perustuen asemakaavaan voidaan osoittaa istutettavia alueen osia alueille, joilla se nähdään tarpeelliseksi ja mahdolliseksi rakennuspaikkojen liittymien ja pysäköinnin osalta.</p>
<p>Kaavamuuotosalue on kokonaisuudessaan valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, Pälkäneen pitäjänkeskus. Alueen lisärakentaminen tulee sopeuttaa maisemaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan. Asemakaavaratkaisussa tulee huomioida kaava-alueen sijoittuminen valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön ja uudisrakentaminen tulee sopeuttaa alueen arvoihin. Esimerkiksi kerrosluvun nostamisen vaikutuksia tulee tarkastella erityisesti suhteessa ympäröivään rakennuskantaan.</p>	<p>Kaavaa täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.</p>
<p>Rakentaminen saattaa muuttaa alueen hydrologisia olosuhteita. Suunnittelualueella tulee ottaa huomioon rakentamisen vaikutus kertyvien</p>	<p>Kaavaa täydennetään hulevesiä koskevien määräysten osalta.</p>

<p>hulevesien määrään ja laatuun. Hulevesien hallintaa koskevat määräykset tulee esittää kaavassa. Kaavamääräyksillä voidaan vaikuttaa siihen, ettei asemakaavan suunnittelualueelta pääse huuhtoutumaan hulevesiä. Muodostuvien hulevesien määrää tulee pyrkiä vähentämään kaavamääräyksellä, joka edellyttää hulevesien viivyttämistä tontilla. Samaa tavoitetta tukevat myös kaavamääräykset istutettavista puista ja viheralueista.</p>	
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan maakuntamuseo:	Pälkäneen kunnanhallitus:
<p>Myös esitetty rakennetun ympäristön ja maiseman arvoja käsittelevä selvitys on laadittu. Selvitys on kokonaisuudessaan laadukas, mutta vielä kesken arvottamisen osalta. Osittain tästä syystä kaavaluonnos ei ohjaa riittäväällä tavalla kulttuuriympäristön arvojen huomioimista Pälkäneen keskusraitin varrella. Onkkaalantien ympäristöllä on erityistä kulttuurihistoriallista arvoa sekä Pälkäneen keskustan kaupunkikuvan että erityisesti Pälkäneen pitäjänkeskustan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön statuksen vuoksi. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaratkaisua tulee tältä osin vielä kehittää, ja esittää asiasta järjestettäväksi viranomaistyöneuvottelu ennen kaavaehdotuksen laatimista.</p>	<p>Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa järjestettiin työneuvottelu ja maastokatselmus 28.7.2022.</p> <p>Rakennuksista laadittuja inventointilomakkeita täydennetään. Kaavaa täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.</p>
	VASTINE
Mielipide #1:	Pälkäneen kunnanhallitus:
<p>Onkkaalantien muuttaminen valtioneustä kunnan katualueeksi on laajentunut joidenkin kiinteistöjen osalta merkittäväksi rakennusoikeuden lisäykseksi. Aineistosta ei käy ilmi millä perusteilla kaava-alue on rajattu koskemaan aluetta niin, että Onkkaalantien itäisen puolen molempiin päihin on jätetty AL kaavamerkinällä olevat kiinteistöt, jotka eivät alueeseen sisälly.</p> <p>Ensisijainen kiinnostukseni kohdistuu kiinteistöön 635-424-7-11, jossa merkintä AL, jossa myös on taloudellisen käyttöikänsä päässä olevat rakennukset, kuten niissäkin kiinteistöissä, jotka lisärakennusoikeutta ovat saamassa. Omistuksessani myös viereinen rakentamaton kiinteistö merkinnällä AP, jota olisi syytä tarkastella yhdessä jo mainitun rakennetun kiinteistön kanssa.</p>	<p>Onkkaalantielle on vireillä kaksi erillistä asemakaavan muutosta.</p> <p>Toinen asemakaavan muutos koskee niitä Onkkaalantien yleisen tien alueita, joilla samaan aikaan asemakaavoituksen kanssa laadittava katusuunnitelma mahdollisesti toteuttamaan nykyisen yleisen tien alueella (Asemakaava ja asemakaavan muutos Onkkaalantiella sekä osassa Keskustietä, ns. putkikaava).</p> <p>Toinen asemakaava käsittää ne Onkkaalan keskustan alueet, joilla katusuunnitelman toteuttaminen edellyttää katualueen leventämistä nykyisestä yleisen tien alueen rajasta (Asemakaavan muutos Onkkaalantiella sekä osassa kortteileita 76, 77 ja 117). Tällä keskustan alueella asemakaavassa huomioidaan alueelle</p>

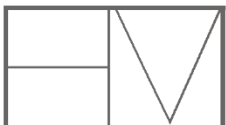

<p>Edellä tarkoitettujen kiinteistöjen jättäminen nyt käsillä olevan kaavamuutoksen ulkopuolelle ei täytä vaatimusta yhdenvertaisuusperiaatteesta ja kohtelee siten eri maanomistajia syrjivästi.</p>	<p>laadittava katusuunnitelma ja sen tarpeet katualueeseen rajautuviin korttelialueisiin.</p> <p>Koska katualueen rajan muuttaminen edellyttää myös siihen rajautuvien korttelialueiden asemakaavan muuttamista, on kaavamuutoksen yhteydessä selvitetty korttelialueiden asemakaavan ajanmukaisuus sekä tarpeet asemakaavan muuttamiselle ja alueen kehittämiseksi.</p> <p>Kaavan valmistelun yhteydessä keskusta-alueen niiden maanomistajien kanssa, joiden omistamien kortteleiden kohdalla katualueen rajausta on katusuunnitelman toteuttamisen vuoksi tarpeen muuttaa, on käyty keskusteluja mahdollisuudesta kehittää aluetta enemmän asuinrakentamiseen mahdollistamalla nykyisen rakennuskannan korvaamista uusilla rakennuksilla.</p> <p>Kaavan muuttamisesta mielipiteen jättäjän toivomalla alueella voidaan keskustella maanomistajan kanssa, ja harkita edellytyksiä ja tarpeita asemakaavan muuttamiseksi kyseisellä alueella.</p>
---	--

Kaavaa täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.

Rakennuksista laadittuja inventointilomakkeita täydennetään.

Kaavaa täydennetään hulevesiä koskevien määräysten osalta.

PÄLKÄNEEN KUNTA

ASEMAKAAVAN MUUTOS ONKKAALANTIELLÄ SEKÄ OSASSA KORTTELEITA 76, 77 JA 117

PALAUTERAPORTTI 29.11.2022

KAVAEHDOTUS (15.9.2022)

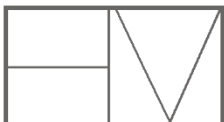
Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pälkäneen rakennus- ja ympäristöjaosto	6.10.2022
Pirkanmaan ELY-keskus	18.10.2022
Pirkanmaan liitto	20.10.2022
Pirkanmaan maakuntamuseo	21.10.2022

Saapuneet muistutukset:

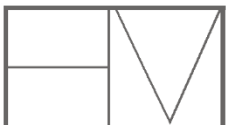
Palautteen antaja	Pvm
Muistutus #1	6.10.2022

LAUSUNTO	VASTINE
Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto:	Pälkäneen kunnanhallitus:
Rakennus- ja ympäristöjaosto katsoo, että asemakaavamuutoksessa ei ole suojelumääräykset poistamalla enää riittävästi otettu huomioon MRL 24 § 1 mom. mukaisesti valtakunnallisia alueidenkäyttövoitteita eikä edistetty niiden toteuttamista.	Kaavaehdotusta täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.
KOMMENTTI	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus:	Pälkäneen kunnanhallitus:
Korttelialueiden reunat tulee merkitä mahdollisuuksien mukaan istutettavaksi alueen osaksi tai puilla ja pensilla istutettavaksi alueen osaksi. Istutettava alueen osa parantaa korttelien sopeutumista maisemaan ja suojaa asuntoja esimerkiksi liikennemelua tai valon häiritsevyyttä vastaan.	Onkkaalantielle laaditaan asemakaavan muutoksen kanssa samanaikaisesti laadittavaan katusuunnitelma, jossa on esitetty kadun varteen istutettavat puut ja muu kasvillisuus. Kaavaehdotukseen lisätään istutettavia alueen osia toteutuneille tonteille toteutuneen tilanteen mukaisesti ja muualla kaava-alueelle mahdollisuuksien mukaan.
Kaavamuutosalue on kokonaisuudessaan valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä, Pälkäneen pitäjänkeskus. Alueen lisärakentaminen tulee sopeuttaa maisemaan ja olemassa olevaan rakennuskantaan. Asemakaavaratkaisussa tulee huomioida kaava-	Kaavaa täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.

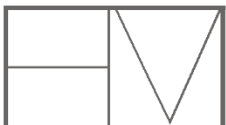

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

<p>alueen sijoittuminen valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön ja uudisrakentaminen tulee sopeuttaa alueen arvoihin. Esimerkiksi korvaavan lisärakentamisen, kerrosluvun nostamisen ja rakennusoikeuden lisäämisen vaikutuksia tulee tarkastella erityisesti suhteessa ympäröivään rakennuskantaan.</p>	
<p>Rakentaminen saattaa muuttaa alueen hydrologisia olosuhteita. Suunnittelualueella tulee ottaa huomioon rakentamisen vaikutus kertyvien hulevesien määrään ja laatuun. Hulevesien hallintaa koskevat määräykset tulee esittää selkeästi kaavakartassa yleismääräyksen sijaan. Kaavamääräyksillä voidaan vaikuttaa siihen, ettei asemakaavan suunnittelualueelta pääse huuhtoutumaan hulevesiä. Muodostuvien hulevesien määrää tulee pyrkiä vähentämään kaavamääräyksellä, joka edellyttää hulevesien viivyttämistä tontilla. Samaa tavoitetta tukevat myös kaavamääräykset istutettavista puista ja viheralueista.</p>	<p>Kaavaa on täydennetty luonnosvaiheen jälkeeseen hulevesiä koskevalla yleismääräyksellä, joka on arvioitu alueen nykyinen ja tuleva maankäyttö huomioinen alueelle soveltuvaksi kaavamääräykseksi.</p> <p>Koska alue sijaitsee jo rakennetussa ympäristössä, alueelle ei ole mahdollista toteuttaa vastaavia huleveden viivytyks- ja imeytysmenetelmiä kuin rakentamattomalle alueelle. Kaava-alue on kokonaisuudessaan toteutunut asuin- ja liikerakentamiseen ja kaikilla tonteilla on nykyisin päällystämättömiä/istutettuja piha-alueita, jotka soveltuvat hulevesien viivyttämiseen ja imeyttämiseen. Lisärakentaminen huomioon otettuna rakennukset ja pinnoitetut pysäköinti- ja liikennöntialueet kattavat AL-korttelialueista noin 35 %. AL-korttelialueille on mahdollista jättää noin 10000 m² rakentamiselta, pysäköintialueilta ja katetuilta kulkuväyliltä vapaata pinnoittamatonta aluetta, joilla hulevesiä voidaan riittävästi viivyttää ja imeyttää.</p> <p>Onkkaalantien katusuunnitelmassa on huomioitu katualueella syntyvät ja sinne johtuvat hulevedet.</p>
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan liitto:	Pälkäneen kunnanhallitus:
<p>Pirkanmaan liiton kaavatyön luonnosvaiheessa antamassa lausunnossa (9.6.2022) korostettiin maakuntakaavan Keskustatoimintojen alue -merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen huomioon ottamista. Määräyksen mukaan suunnittelussa on mm. otettava huomioon kaupunkikuvan omaleimaisuus ja turvattava kulttuuriympäristöjen arvojen säilyminen. Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön RKY 2009 -kohdekuvauksessa tunnistetaan Pälkäneen pankki- ja liikerakennusten merkitys kuntakeskuksen kehitystarinan</p>	<p>Kaavaehdotusta täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.</p>

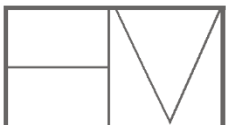
<p>osana. Asemakaavaa varten laadittujen selvitysten perusteella Pirkanmaan liitto katsoi, että asemakaavan jatkosuunnittelussa tulee Onkkaalantien varsialueen keskeinen rakennusperintö säilyttää.</p> <p>Asemakaavan luonnosvaiheen palauteraportin (10.8.2022) vastineessa todetaan, että ”Kaavaa täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta”.</p> <p>Asemakaavaehdotuksen yleismääräyksessä todetaan alueen kuuluvan valtakunnalliseen rakennettuun kulttuuriympäristöön, mutta korttelialueita koskevia kulttuuriympäristöön liittyviä, maakuntakaavamääräyksiin nojautuvia suunnittelumääräyksiä ei kaavasunnitelmassa ole määritetty. Ainoastaan katualueelle on määritetty historiallista tielinjaa koskeva kaavamääräys.</p> <p>Pirkanmaan liitto näkee edelleen tärkeänä, että Pälkäneen keskustaraitin keskeisten ominaispiirteiden säilyminen myös alueen korttelialueilla tulee varmistaa riittävin asemakaavamerkinnoin ja -määräyksin.</p>	
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan maakuntamuseo:	Pälkäneen kunnanhallitus:
<p>Kaikilla kolmella rakennuksella on todettu olevan rakennushistoriallista, historiallista ja maisemallista arvoa, ja ne on inventoitu arvoluokkaan 2.</p> <p>Kaavaselostuksen mukaan kaavakarttaa oli täydennetty luonnosvaiheen jälkeen osoittamalla entinen Osuusliike Tuotannon rakennus, entinen Matkustajakodin rakennus sekä Osuuspankin vanhempi rakennus suojeltaviksi sr-1-kaavamerkinnällä. Kunnanhallitus kuitenkin päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtäville ilman edellä mainittuja suojelumerkintöjä perustellen päätöstä rakennusten omistajille koituvien korjaus- ja ylläpitotöiden kohtuuttomuudella.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että asemakaavaehdotus ei ole kaava-alueen kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä. Kaavan yleismääräyksessä todetaan alueen kuuluminen valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön ja Onkkaalantien katualueen osalta tuodaan esiin tielinjan</p>	<p>Kaavaehdotusta täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.</p>

<p>historiallinen arvo ja annetaan määräys sen arvojen säilyttämisestä, mutta asemakaava ei ohjaa katualueen ulkopuolisen alueen maankäyttöä huomioimaan alueen valtakunnallisesti merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Myöskään kaavan vaikutusten arviointi ei ole riittävää, koska se ei tuo esiin kaavaratkaisun heikentävää vaikutusta alueen rakennetun ympäristön arvoihin. Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Aluetta koskee maakuntakaavan suunnittelumääräys: "Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen."</p> <p>Nähtävillä oleva kaavaehdotus ei täytä maakuntakaavan suunnittelumääräystä eikä se ole Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen seuraavilta osin:</p> <ul style="list-style-type: none">- 5 §:n (alueiden käytön suunnittelun tavoitteet) 3. momentissa todetaan, että alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista.- 54 §:n (asemakaavan sisältövaatimukset) mukaan asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. - - - Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää. Jos asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvien osien otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.- 39 §:n (yleiskaavan sisältövaatimukset) 8. momentin mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen.- 57 §:n (asemakaavamääräykset) mukaan "[j]os jotakin aluetta tai rakennusta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, asemakaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset).	
--	--

<p>Suojelumääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia. Asemakaavaan voidaan ottaa 2 momentin säännöksen estämättä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 3 §:ssä tarkoitetun kohteen suojelemiseksi tarpeelliset määräykset. Oikeudesta korvaukseen on voimassa, mitä edellä mainitun lain 13–15 §:ssä säädetään. Korvausvelvollinen muun kuin valtakunnallisesti merkittävän kohteen suojelun osalta on kuitenkin kunta. Kunnalle voidaan myöntää maksamiinsa korvauksiin avustusta valtion varoista talousarvion rajoissa."</p> <p>Pälkäneen kunnanhallitus on perustellut rakennuskohtaisten suojelumerkintöjen poistamista kaavaehdotuksesta suojelumerkintöjen kohtuuttomuudella. Suojelluiksi esitetyistä kohteista ei kuitenkaan Pirkanmaan maakuntamuseon käytettävissä olevien tietojen mukaan ole laadittu esimerkiksi sellaisia kuntoselvityksiä, jotka osoittaisivat rakennuksissa olevan tavanomaisesta poikkeavia kunto-ongelmia. Kaikki rakennukset ovat tällä hetkellä käytössä.</p>	
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo esittää viranomaisneuvottelun järjestämistä ennen asemakaavan hyväksymiskäsittelyä. Mahdollinen kaavan hyväksymispäätös valitusosoitukseen tulee lähettää viipymättä maakuntamuseoon.</p>	<p>Pirkanmaan maakuntamuseon esittämä viranomaisneuvottelu pidettiin 11.11.2022. Viranomaisneuvottelun muistio liitetään kaavaselostuksen liiteaineistoon.</p>
MUISTUTUS	VASTINE
Salla Paakkunainen, Arkkitehtitoimisto Akkuna	Pälkäneen kunnanhallitus:
<p>Kaava-alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön ja käsittää rakennusperintöä, jonka arvoa kaavaehdotus ei selkeästi tunnusta. Allekirjoittaneen mielestä käynnissä on trendi, jossa Onkkaalan keskustasta on hävinnyt ja häviää kauppa- ja liikkeitä, joiden paikalle nousee rakennuskantaa, joka ei visuaalisesti yllä historiallisten rakennusten tasolle.</p> <p>Koska kaavojen suojelumerkinnät ovat kiinteistöomistajille raskaita ja sitovia ja toisaalta suojelun laiminlyöminen ei käytännössä ole sanktioitua, esittäisin kaavaan rakentamistapa- ja korjausohjeita kiinteistöille, joiden rakennus-</p>	<p>Kaavaehdotusta täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.</p>

<p>kanta on peräisin vuodelta 1954 tai tätä vanhempaa. Koska RKY-aluemerkintä määrää kuulemaan Pirkanmaan Maakuntamuseota lupamenettelyn yhteydessä, rakennussuunnittelu olisi kaavan ohjaamana helpompaa kuin ilman sitä. Mielessäni on tuore lupaesimerkki Onkkaalan Alikyläntieltä niin ikään keskustan RKY-alueelta, jossa iäkäs korjauskohde ei ollut suojeltu tai kaavallisesti arvotettu mutta jolle tehdyt suunnitelmat Maakuntamuseo muutatti lupaprosessin aikana. Selkeät arvoalueen rakentamistapaohjeet tai museon kuulemiskehotteet jo luonnosvaiheessa olisivat auttaneet niin rakentajaa kuin suunnittelijaakin.</p> <p>Itselleni olisi suuri menetys, mikäli Onkkaalantien käsityönä rakennetut aumakattoiset noppamaiset kauppaliikkeet (Ravintola Panama ja Pälkäneen Urheilu & Kalastus) joskus puretaan. Toivoisin, että keskustan historiallisen kaupparaitin elävöittäminen ja asuntojen lisääminen ei automaattisesti tarkoittaisi sattumanvaraista arkkitehtuuria, joka vähitellen muuttaa kyläilmeen anonyymiksi visuaaliseksi sekamelskaksi. Mikäli valta olisi minun, en sallisi purettavan Nuijantalolta Kostianvirralle yhtäkään 1950-lukulaista tai tätä vanhempaa rakennusta, mutta monesta uudemmassa voisin kevyesti luopua.</p>	
--	--

Yhteenveto kaavaluonnokseen tehtävistä tarkistuksista:

- **Kaavaehdotusta täydennetään kulttuuriympäristön arvojen säilymistä koskevien kaavamääräysten osalta.**
- **Kaavaehdotukseen lisätään istutettavia alueen osia toteutuneille tonteille toteutuneen tilanteen mukaisesti ja muualla kaava-alueelle mahdollisuuksien mukaan.**

PÄLKÄNEEN KUNTA

ASEMAKAAVAN MUUTOS ONKKAALANTIELLÄ SEKÄ OSASSA KORTTELEITA 76, 77 JA 117

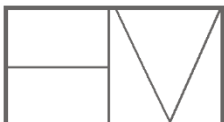
PALAUTERAPORTTI 24.01.2023, toinen nähtävilläolo

KAVAEHDOTUS (29.11.2022)

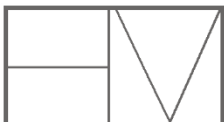
Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta	19.12.2022
Pirkanmaan liitto	21.12.2022
Pirkanmaan maakuntamuseo	21.12.2022
Pirkanmaan ELY-keskus	05.01.2023

LAUSUNTO	VASTINE
Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta: Teknisellä lautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.	Pälkäneen kunnanhallitus: Todetaan saapunut lausunto.
KOMMENTTI	VASTINE
Pirkanmaan liitto: Kaavan valmistelussa on riittävällä tavalla otettu huomioon liiton aikaisemmin kaavatyöstä antama palaute (mm.luonnos- ja ehdotusvaiheen lausunnot sekä viranomaisneuvottelu 11.11.2022).	Pälkäneen kunnanhallitus: Todetaan saapunut lausunto.
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan maakuntamuseo: Kaavaehdotuksen nähtävilläolon jälkeen kaavahankkeesta on järjestetty viranomaisneuvottelu 11.11.2022. Neuvottelussa käsiteltiin kaavaehdotuksen hyväksymiseen tarvittavia muutoksia. Nyt nähtävillä oleva kaavaehdotus on laadittu neuvottelussa käydyn keskustelun pohjalta, ja se vastaa alueen valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön asettamia vaatimuksia Pälkäneen pitäjänkeskuksen maankäytön ohjaamisesta. Asemakaavaa varten laaditussa inventoinnissa arvokkaimmiksi todetut rakennukset, Tuotannon vanhin osa, matkustajakoti sekä Osuuspankin vanhin osa, on suojeltu asianmukaisesti sr-	Pälkäneen kunnanhallitus: Todetaan saapunut lausunto.

<p>merkinnöin. Lisäksi suojelumerkinnällä on huomioitu Onkkaalantien historiallinen tielinja, ja yleismääräyksellä ohjataan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön maankäytön suunnittelua kulttuuriympäristön arvojen huomioimiseen. Myös kaavaselostus on kulttuuriympäristön arvojen käsittelyn osalta laadukas.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo kiittää Pälkäneen kuntaa kaavaehdotuksen kehittämisestä ja toteaa, että se on nyt kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.</p>	
LAUSUNTO	VASTINE
Pirkanmaan ELY-keskus:	Pälkäneen kunnanhallitus:
<p>ELY-keskus on antanut kommentit kaavan ehdotusvaiheessa ja nyt päivitetystä kaavaehdotuksessa kommentit on maankäytön osalta pääosin huomioitu.</p> <p>Liikenteen osalta ELY-keskus toistaa ehdotusvaiheessa antamansa kommentit: "Onkkaalantien keskustajakson asemakaavamuutoksen tarve johtuu ko. maantiejakson 13982 parantamistarpeesta, jonka suunnittelua tehdään katusuunnitelmalla. Keskustajakson kehittäminen selkeyttää Pälkäneen keskustan liikennejärjestelyjä, parantaa kyläkuvaa sekä kävelyn ja pyöräilyn turvallisuutta. Asemakaavamuutos- ja katusuunnitteluprosessit ovat rinnakkain viireillä. Tiejakson parantamisen jälkeen Pälkäneen kunta tekee Onkkaalantien keskustajaksole maankäyttö- ja rakennuslain 86 a § mukaisen kadunpito päätöksen, jolla tiejakso siirtyy kunnan omistukseen. Pälkäneen kunta ja Pirkanmaan ELY-keskus sopivat kadunpito päätöksen ajankohdasta."</p>	<p>Todetaan saapunut lausunto.</p>

Havainnekuva ja alustava katusuunnitelma

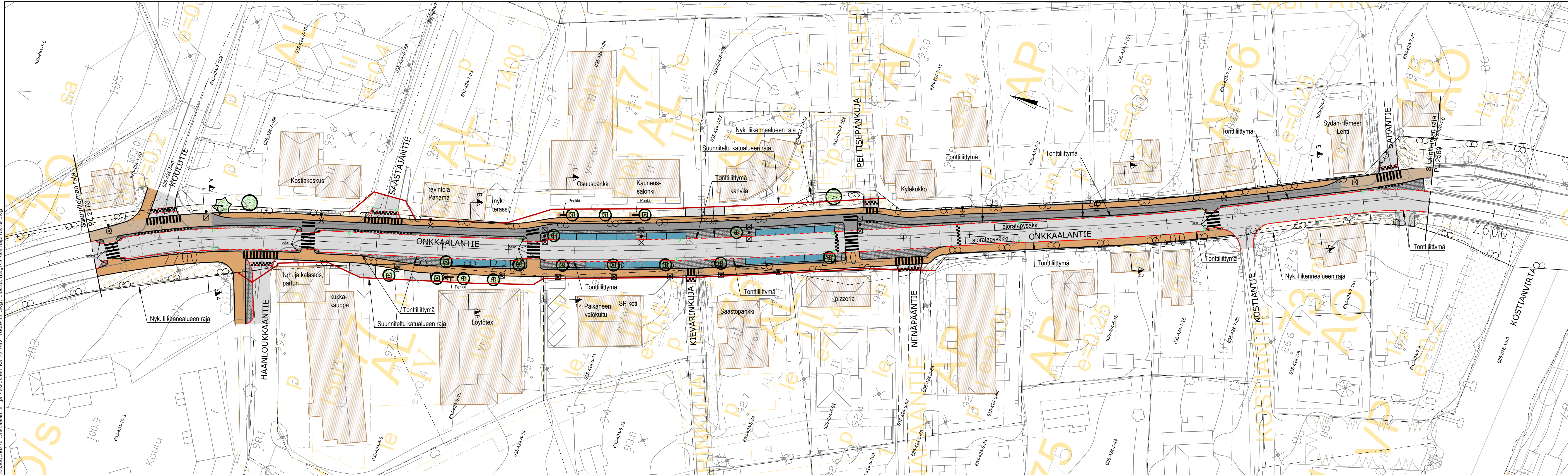

Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteleita 76, 77 ja 117

Havainnekuvia 13.9.2022

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

- Merkintöjen selitykset**
- Reunakivi 6...12 cm
 - - - Reunakivi, madallettu
 - Hidaste
 - Ajoneuvoliikenne
 - Pyöräily
 - Jalankulku- ja pyöräily
 - Jalankulku
 - Pysäköinti
 - Välikaista
 - Reuna-alue
 - Istutettava puu
 - Valaisin
 - Hulevesikaivo

Nykyinen asemakaava on esitetty vaalean harmaalla ja asemakaavaluonnos vaalean keltaisella värillä

LUONNOS 15.6.2022

Merkki / Pvm	Muutos	Suunn.	Tark.
Hankkeen nimi			
Onkkaalantien katusuunnitelma välillä Koulutie-Sahantie, Pälkäne			
Piirustuksen sisältö			
Asemapiirustus			
WSP WSP Finland Oy Keskustiekatu 1 D 33100 Tampere puh. 0207 854 11 fak. 0207 854 800		Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ELY-keskus Yhteystietoa: PL 297 33101 Tampere Tekninen osasto Pälkäneen kunta osasto	
Pvm	Antti Ollila	Pvm	
xx.xx.2022	Saila Toorikka	xx.xx.2022	
Koordinaattijärjestelmä	ETRS-GK24	Mittakaava	Piir.nro
Korkeusjärjestelmä	N2000	1:500	XX

M:\1500\316276_Onkkaalantien_kaavaselustus.dwg | Keskustien_ks_rs_p5\k_tuote\k3.dwg | Tuulostus.dwg | Ks_Asemapiirustus.dwg

Pälkäneen kunta

pe 11.11.2022 - klo 12.00-14.00 - Teams

Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteleita 76, 77 ja 117**Viranomaisneuvottelu****Neuvotteluun kutsutut:**

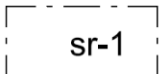
X	Anna Lyyra-Seppänen	yksikön päällikkö	Maakuntamuseo
X	Miinu Mäkelä	rakennustutkija	Maakuntamuseo
X	Kreetta Lesell	tutkija	Maakuntamuseo
X	Hanna Djupsjobacka	maakunta-arkkitehti	Pirkanmaan liitto
X	Minna Huttunen	asiantuntija	ELY-keskus
X	Pauliina Pikka	kunnanjohtaja	Pälkäneen kunta
X	Harri Apell	tekninen johtaja	Pälkäneen kunta
X	Aarni-Pekka Jakonen	maankäytön suunnittelija	Pälkäneen kunta
	Arttu Jokinen	rakennustarkastaja	Pälkäneen kunta
X	Tuomas Tikka	2. rakennustarkastaja	Pälkäneen kunta
X	Helena Väisänen	kaavan laatija	Ark. toimisto Helena Väisänen

MUISTIO**1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen**

- Aarni-Pekka Jakonen toimi kokouksen puheenjohtajana ja sihteerinä

2. Kaavahankkeen lähtökohdat, nähtävillä ollut kaavaehdotus

- Helena Väisänen esitteli lyhyesti kaavaehdotuksen sisällön ja taustat sekä kokoukseen liittyvät lausunnot ja muistutukset
- Helena Väisänen esitteli kaavaehdotuksen työversion, jossa Osuusliike Tuotannon rakennus, entinen Matkustajakodin rakennus ja Osuuspankin vanhempi rakennus oli osoitettu suojeltaviksi sr-1 -kaavamääräyksellä. Pauliina Pikka kertoi näiden merkintöjen poistamiseen johtaneesta kunnanhallituksen päätöksenteosta.

- Suojeltava rakennus. Rakennuksella on rakennushistoriallista, historiallista ja maisemallista arvoa osana Onkkaalantietä rajaavaa katumaisemaa. Rakennuksen hahmo, vesikaton muoto ja julkisivun päämateriaalit tulee säilyttää. Rakennukseen tehtävissä korjaus- ja muutostöissä on turvattava sen kulttuurihistoriallisten ominaispiirteiden säilyminen.

3. Jatkotoimenpiteet rakennusten ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta

- Kaikilla neuvottelun osapuolilla oli vahva näkemys siitä, että RKY arvojen turvaamiseksi edellä mainittujen rakennusten sr-1 -suojelumerkinnät on palautettava kaavaan. Pälkäneen rakennus- ja ympäristöjaosto, Pirkanmaan maakuntamuseo ja Pirkanmaan liitto ovat perustelleet ehdotusvaiheen lausunnoissaan tätä maankäyttö- ja rakennuslain pykälillä, valtakunnallisilla alueidenkäyttötavoitteilla sekä Pirkanmaan maakuntakaavan määräyksillä.
- Maakuntamuseo esitti, että sr-1 kaavamääräyksen tekstiin tulisi sisältyä rakennuksen purkamisen kieltäminen.

- Suojeltavien rakennusten omistajia kohtaan suojelumääräystä ei nähty kohtuuttomana. Rakennukset on kaavan inventoinnissa esitetty kuuluvan luokkaan 2, eli niihin on tehty ja saisi vastaisuudessa tehdä vähäisiä muutoksia, kunhan näistä kuullaan museoviranomaisia.
 - Suojeltujen kiinteistöjen omistajille maakuntamuseo tarjoaa maksutonta rakentamisen ohjausta puhelinneuvontana ja käynneillä
 - ELY-keskuksen ja Museoviraston kautta on haettavissa valtionavustusta suojeltujen kiinteistöjen remontointiin ja kunnossapitoon. Näiden hakemisessa asemakaavan suojelumerkintä on olennainen etu
- Keskusteltiin siitä, tarvitseeko kaava-alueen lisärakentaminen tarkempaa ohjausta, kuten esimerkiksi ehdotusvaiheen yksityisen kuntalaisen muistutuksessa esitettiin.
 - Olemassa oleva rakennettu ympäristö on monen eri aikakauden ja tyyliuunnan kerrostuma, joten rakentamista ei ole perusteltua ohjata yhteen tiettyyn tyyliuuntaan. Pälkäneen rakennusjärjestyksen mukaan RKY edellyttää museoviranomaisen (Pirkanmaan maakuntamuseo) lausuntoa rakennussuunnitelmista, joten arvojen huomioiminen toteutuu myös tätä kautta.
 - RKY arvojen huomioiminen on kuitenkin tarpeen ja tästä tulisi laatia kaavaan selkeä yleismääräys Pälkäneen rakennusjärjestyksen RKY-ohjeita hyödyntäen.

4. Onkkaalantien katualueeseen liittyvät toimenpiteet

- Katualueelle on kaavaehdotuksessa osoitettu määräys:

/s	Alueen osa, jolla ympäristö säilytetään. Historiallinen tielinja Tammerkoski - Pälkäne - Hämeenlinna: Tien linjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tavanomaiset tien hoito ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suuremmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.
----	--

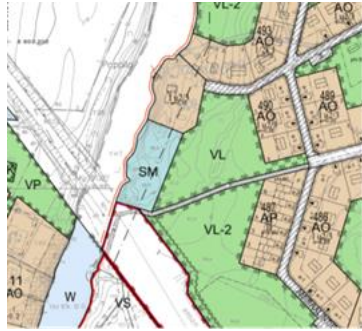
- Sovittiin, että maakuntamuseolta pyydetään lausunto katusuunnitelmista. Alustavasti kadunparannustyöt tai hulevesilinjojen muuttaminen eivät edellytä arkeologin valvontaa. Töiden aikana mahdollisista arkeologisista löydöistä ilmoitetaan viipymättä maakuntamuseolle.
- Helena Väisänen toimitti kunnalle ja ELY-keskukselle ”Pirkanmaan historialliset tiet” -selvityksen Onkkaalantiehen liittyen.

5. Mahdollisuus kaavan hyväksymiseen osissa

- Jos kaavan hyväksymiskäsittely viivästyisi suojelukysymyksiin liittyen, olisiko katualueen osuus mahdollista hyväksyä erikseen, jotta saataisiin katusuunnittelu eteenpäin?
 - Jos nykyinen korttelien 76, 77 ja 117 asemakaava jäisi voimaan samaan aikaan erikseen hyväksytyyn katualueen asemakaavamuutoksen kanssa, ongelmaksi muodostuisi niiden välinen raja, sillä kaavamuutoksessa katualue laajenee korttelialueen puolelle. Tämä aiheuttaisi ristiriidan kaavojen välillä, joten katualueen erikseen hyväksyminen tuskin olisi mahdollista.
 - MRL uudistuksessa on tullut mahdollisuus vaiheittaiseen asemakaavoitukseen. Kaavoitus tulisi kuitenkin toteuttaa vaiheittaisena alusta asti, joten se ei päde tähän tilanteeseen.

6. Muut hankkeet

- Roholan muinaismuistoalueen mahdolliset maisematyöt

- - Ilman raskaita metsäkoneita käsin tehtävä puuston harvennus on mahdollista ja muinaismuiston näkyvyyden kannalta jopa suotavaa. Ennen työn aloittamista pyydetään maakuntamuseolta asiaankuuluva metsänhoito- / maisematyölupa.
 - Maakuntamuseo esitti mahdollisuutta järjestää muinaismuistoalueelle opastaulua, jossa kerrottaisiin kohteesta ja opastettaisiin toimimaan alueella niin, että muinaisjäännös ei vahingoitu.
- **Kankilantie**
 - Harri Apell antoi maakuntamuseolle tiedoksi, että historiallisella Kankilantiellä on tulevaisuudessa tarpeen tehdä kadunparannustoimenpiteitä. Näistä pyydetään asiaankuuluvat lausunnot ja luvat.

Liitteet (toimitettu osallistujille ennen kokousta)

- Asemakaavaehdotus
- Ehdotusvaiheen palauteraportti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	635 Pälkäne	Täyttämispvm	10.01.2023
Kaavan nimi	Asemakaavan muutos Onkkaalantiellä sekä osassa kortteileita 76, 77 ja 117		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	24.01.2022
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	21.12.2021
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	2,1444	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	0,0000
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	2,1444

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,1444	100,0	9957	0,46	1,7143	3364
A yhteensä	1,5835	73,8	9957	0,63	1,6489	3364
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,5609	26,2	0		0,0654	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	3	1170	3	1170

Alamerkinnt

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	2,1444	100,0	9957	0,46	1,7143	3364
A yhteensä	1,5835	73,8	9957	0,63	1,6489	3364
AL	1,5835	100,0	9957	0,63	1,6489	3364
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,5609	26,2	0		0,0654	
Kadut	0,4625	82,5			0,3889	
Katuauk./torit	0,0356	6,3	0		0,0356	
Kev.liik.kadut	0,0628	11,2			0,0005	
LT					-0,3294	
LP					-0,0302	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä	3	1170	3	1170
Asemakaava	3	1170	3	1170
Ei-asekaava				

PÄLKÄNEEN KUNTA

ASEMAKAAVAN MUUTOS ONKKAALANTIELLÄ

SEKÄ OSASSA KORTTELEITA 76, 77 JA 117

1:1000

Asemakaavan muutos koskee osaa kortteleita 76, 77 ja 117 sekä yleistä pysäköintialuetta, katualuetta ja jalankululle ja polkupyöräilylle varattua tietä.

Asemakaavan muutoksella muodostuvat Pälkäneen kunnan Onkkaalan korttelin 76 rakennuspaikat 3 ja 4, korttelin 77 rakennuspaikat 1 ja 2, korttelin 117 rakennuspaikat 1, 2 ja 3, katuaukiota, katualuetta sekä jalankululle ja polkupyöräilylle varattua tietä.

Merkintöjen selitykset:

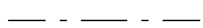
Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

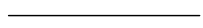
Korttelin raja.

Osa-alueen raja.

Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.

Ohjeellinen rakennuspaikan raja.

76

Korttelin numero.

1

Ohjeellisen rakennuspaikan numero.

ONKKAALAN

Kadun nimi.

1600

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

III

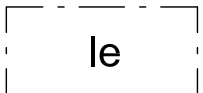
Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen suurimman osan sallitun kerrosluvun.

e=0.4

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde rakennuspaikan pinta-alaan.

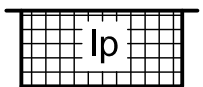
Rakennusala.

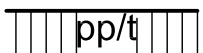
Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

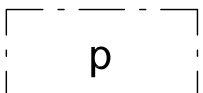
Katu.

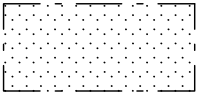
Katuaukio, jolla pysäköinti on mahdollista liikennemerkillä erikseen määräämällä.

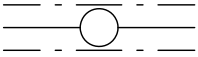
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie, jolla rakennuspaikalle ajo on sallittu.

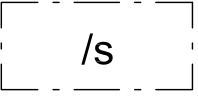
Pysäköimispaikka.

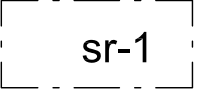
Istutettava alueen osa.

Johtoa varten varattu alueen osa.

Alueen osa, jolla ympäristö säilytetään. Historiallinen tielinja Tammerkoski - Pälkäne - Hämeenlinna: Tien linjaus ja suhde ympäristöön tulee säilyttää. Tavanomaiset tien hoito ja kunnostustyöt ovat sallittuja. Suuremmista tien linjausta ja sen rakenteiden muuttamista koskevista suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon kanssa.

Suojeltava rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksella on rakennushistoriallista, historiallista ja maisemallista arvoa osana Onkkaalantietä rajaavaa katumaisemaa. Rakennuksen hahmo, vesikaton muoto ja julkisivun päämateriaalit tulee säilyttää. Rakennukseen tehtävissä korjaus- ja muutostöissä on turvattava sen kulttuurihistoriallisten ominaispiirteiden säilyminen.

Yleismääräykset:

Korttelialueilla autopaikkoja on varattava vähintään 1ap/asunto ja 1ap/85 kerrosalaneliometriä liike- ja toimistotilaa kohden.

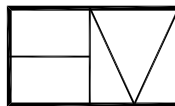
Korttelialueilla on varattava riittävästi pinnoittamattomia ja vettä läpäiseviä alueita, joilla hulevesiä voidaan kiinteistökohtaisesti imeyttää ja viivyttaa.

Alue kuuluu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön: Pälkäneen pitäjänkeskus. Alueen toteuttamisessa tulee huomioida, että rakentaminen ja muu maankäyttö eivät vaikeuta alueen kulttuuriympäristön arvojen säilymistä.

24.01.2023

Helena Väisänen
Arkkitehti, SAFA

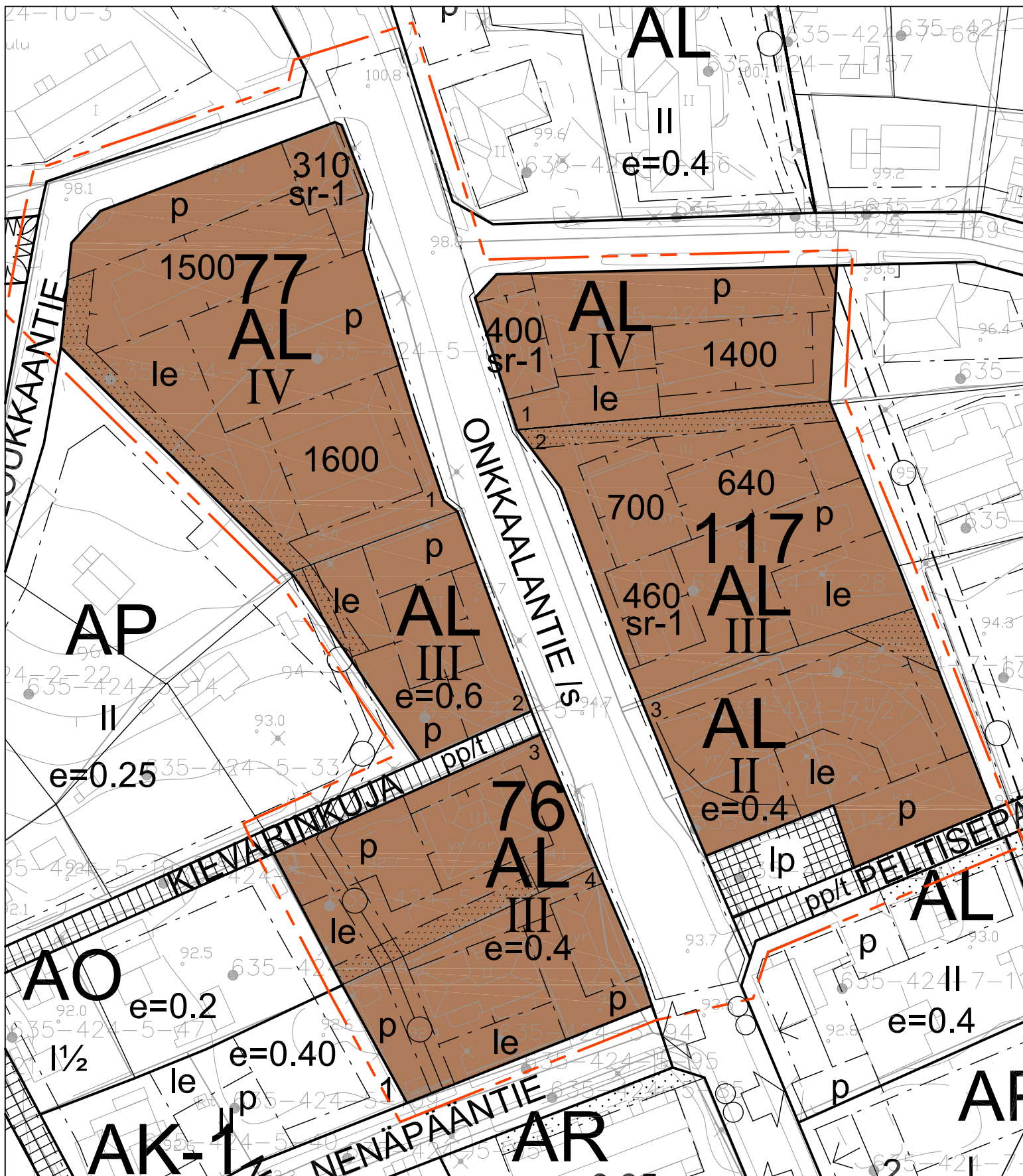

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Jokipolventie 15, 37130 Nokia Puh. 040 5576086 E-mail helena.vaisanen@arkkitehtihv.fi

Asemakaavan pohjakartan on hyväksynyt 14.2.2018 Valkeakosken kaupungin tontti-insinööri Jani Kiiskilä.

Tämä asemakaava on hyväksytty Pälkäneen kunnanvaltuuston päätöksellä 31.01.2023 § 8.
Asemakaava on kuulutettu lainvoimaiseksi 29.3.2023.

PÄLKÄNEEN KUNTA
 ASEMAKAAVAN MUUTOS ONKKAALANTIELLÄ
 SEKÄ OSASSA KORTTELEITA 76, 77 JA 117
 1:1000